Ազգ
Azg
armenian daily
23 ՓԵՏՐՈՒԱՐ 2001 ՈՒՐԲԱԹ 34 (2238)

«Ղարաբաղյան խնդրի լուծումից ամենից առաջ կշահի Ռուսաստանը»

ՄՈՍԿՎԱ, 22 ՓԵՏՐՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Ղարաբաղյան խնդրի խաղաղական կարգավորմանը նպատակամղված խաղաղական համաձայնություններից կշահեն նրա մեջ ներխառնված բոլոր կողմերը, եւ ամենից առաջ՝ Ռուսաստանը: Ըստ ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ գործակալության հաղորդման, այդ մասին այսօր Մոսկվայում կայացած մամլո ասուլիսում հայտարարել է Ռուսաստանի արտգործնախարար Իգոր Իվանովը: «Ռուսաստանը միշտ էլ շահագրգռված է եղել այդ հիմնախնդրի խաղաղական լուծմամբ,-ընդգծել է նա:-Մենք երբեք չենք հինհնամեկուսացել այդ գործընթացից եւ ապագայում էլ այդ չենք անի»: Մոսկվան, առավել քան որեւէ մեկը, ձգտում է այդ հակամարտության լուծմանը, նշել է Ռուսաստանի արտաքին խաղաղական գերատեսչության ղեկավարը:

Նա հիշեցրել է, որ հենց Ռուսաստանն էր ըստ ամենայնի պաշտպանում Հայաստանի եւ Ադրբեջանի նախագահների ուղղակի երկխոսությունը, ինչը, նրա կարծիքով, տարածաշրջանում հակամարտության կարգավորմանը նպատակամղված միակ ճիշտ լուծումն է: Իգոր Իվանովը նշել է Ռուսաստանի, Եվրամիության, ԱՄՆ-ի հատուկ դերակատարությունը ղարաբաղյան ճգնաժամի լուծման մեջ:

ՃԵՊԱԶՐՈՒՅՑ

Ղարաբաղի հարցը ժողովրդից թաքուն չի լուծվի

Նախագահ Քոչարյանն իր պարզաբանումներն է տալիս

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

Երեկ կառավարության նիստի ավարտից հետո լրագրողների հարցերին պատասխանեց նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանը: Հարցերի շրջանակը լայն էր՝ ղարաբաղյան հակամարտություն, երկրի տնտեսական վիճակ, հոկտեմբերի 27-ի դատավարություն: Ահա թե նախագահն ինչպես պատասխանեց այդ հարցերին:

- Վիճակագրական ծառայության տվյալներով հունվարին Հայաստանն ունեցել է 12 տոկոս տնտեսական աճ, որն աննախադեպ է: 40-41 տոկոսով աճել են արտահանման, 21 տոկոսով արդյունաբերական արտադրանքի թողարկման ծավալները: Այս ցուցանիշները ձեռք են բերվել խաղաղական, մակրոտնտեսական կայունության եւ կառավարության՝ բարեփոխումների ճանապարհին դրսեւորած հետեւողականության շնորհիվ: Դա շատերին դուր չի գալիս: Հասկանում եմ, որ որոշ հիստերիկ տրամադրություններ որոշ շրջանակներում պետք է առաջանան, քանի որ կառավարության հրաժարականի, իշխանափոխության թեման նման ցուցանիշների պահպանման դեպքում անհասկանալի է դառնում:

- Ինչպե՞ս եք գնահատում Ադրբեջանի կողմից ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի առաջարկած գաղտնապահության սկզբունքի խախտումը եւ ինչպե՞ս դա կազդի խնդրի հետագա զարգացումների վրա:

- Նախագահի մամուլի քարտուղարն այդ մասին արտահայտվել է եւ ես ավելացնելու ոչինչ չունեմ: Հանկարծակի էր եւ անհասկանալի: Այն, ինչ որ հրապարակվեց, հարցի կարգավորման պատմությունն է, եւ ոչ թե ներկան: Առնվազն 1,5 տարի մենք այս տարբերակների շուրջ որեւէ քննարկումներ չենք ունեցել: Ի՞նչ նպատակով է դա արվել՝ չգիտեմ: Միգուցե հասարակական կարծիքը շոշափելու կամ այլ նպատակով: Կարծում եմ՝ ժամանակը ցույց կտա դրա իրական նպատակները:

- Քանի՞ մարդ է տիրապետում կարգավորման բանակցությունների տեղեկատվությանը:

Տես ➧ էջ 3

ՀՈԿՏԵՄԲԵՐԻ 27

Նաիրի Հունանյանն ու մյուս ամբաստանյալները ատյանությունների մեջ իրենց մեղավոր չճանաչեցին

Տուժողների ներկայացուցիչները միջնորդություններով փորձում են լրացնել նախաքննության բացը

ՍԱՌԱ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

«Հոկտեմբերի 27-ի» գործով փետրվարի 22-ի դատական նիստում մեղադրական եզրակացությունն ընթերցելուց հետո դատավոր Ս. Ուզունյանը դիմեց ամբաստանյալներին՝ ներկայացված մեղադրանքներում իրենց մեղավոր ճանաչո՞ւմ են: Նաիրի Հունանյանը պատասխանեց, որ կատարածը չի ժխտում, բայց իրեն մեղավոր չի ճանաչում: Կարեն Հունանյանի պատասխանը հակասական էր՝ արածի համար զղջում է, բայց իրեն մեղավոր չի ճանաչում: Էդիկ Գրիգորյանը, Դերենիկ Բեջանյանը, Վռամ Գալստյանն իրենց մասնակի մեղավոր ճանաչեցին՝ միայն ապօրինի զենք պահելու մեղադրանքում, չընդունեցին հայրենիքի դավաճանության եւ ահաբեկչության մեղադրանքները: Մյուս ամբաստանյալները նույնպես իրենց մեղավոր ճանաչեցին միայն ապօրինի զենք պահելու հարցում, նրանցից Ա. Հարությունյանը՝ իմանալ-չհայտնելու:

Ամբաստանյալներից Արմեն Գալստյանը, որն այդ օրը ԱԺ-ի հերթապահ միլիցիոներն է եղել, թեպետ ֆիզիկապես դատարանի դահլիճում էր, սակայն անհաղորդ էր անցուդարձին: Առաջին դատական նիստից հետո նա հացադուլ էր սկսել եւ ի վիճակի չէր արձագանքելու դատավորի հարցումին՝ մեղավոր ճանաչո՞ւմ է իրեն: Դատական նիստին չէր ներկայացել ամբաստանյալ Ավետիս Մինասյանը՝ մյուս միլիցիոները: Մեկուսարանից տրված տեղեկանքի համաձայն՝ վատառողջ լինելու պատճառով: Դահլիճում չհայտարարվեց, սակայն հայտնի դարձավ, որ նա նույնպես հացադուլի մեջ է:

Երեկվա դատական նիստին հատուկ էին միջնորդությունները, որոնց հեղինակները հիմնականում Վ. Սարգսյանի, Յ. Բախշյանի, եւ Ռ. Միրոյանի իրավահաջորդների ներկայացուցիչներ Մարինե եւ Տիգրան Ջանոյաններն էին ու փաստաբան Արամ Կարախանյանը:

Տես ➧ էջ 2

Միջազգային կոնֆերանսը դատապարտեց Հայոց ցեղասպանությունը

ԵՐԵՎԱՆ, 22 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Ուղղափառության եվրոպական միջխորհրդարանական վեհաժողովին (ՈՒԵՄՎ) մասնակից երկրների միջազգային կոնֆերանսը դատապարտեց Օսմանյան կայսրությունում 1915 թվականին իրականացված Հայոց ցեղասպանությունը: Կոնֆերանսում, որն անցկացվեց փետրվարի 21-22-ը Երեւանում, ընդունվեց հատուկ հայտարարություն, որտեղ համոզմունք է արտահայտվում, որ ցեղասպանության դատապարտումը կնպաստի վստահության մթնոլորտի ձեւավորմանը, տարածաշրջանում խաղաղության եւ կայունության ամրապնդմանը, ժողովուրդների մերձեցմանը: ՈՒԵՎՄ անդամ են քսանից ավելի եվրոպական երկրներ:

Արկադի Վարդանյանն ազատվել է կալանքից

ԵՐԵՎԱՆ, 22 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Փետրվարի 22-ին կալանքից ազատվել է «21-րդ դար» միջազգային անկախ ասոցիացիայի նախագահ Արկադի Վարդանյանը: Ինչպես հայտնեց Վարդանյանի փաստաբան Սամվել Ջաղինյանը, խափանման միջոցը վերացվել է նախաքննական մարմնի նախաձեռնությամբ:

Հիշեցնենք, որ փետրվարի 8-ին դատարանը բավարարել էր նույն նախաքննական մարմնի՝ ՀՀ ԱԱՆ քննչական վարչության միջնորդությունը, մեկ ամսով (մինչեւ մարտի 9-ը) երկարացնելով Վարդանյանի կալանքի ժամկետը: Նշենք նաեւ, որ նախաքննության ժամկետն ավարտվեց փետրվարի 22-ին: Փաստաբանը տեղեկացրեց, որ Արկադի Վարդանյանի դեմ հարուցված քրեական գործը չի կարճվել:

Ըստ Սամվել Ջաղինյանի, Արկադի Վարդանյանի առողջական վիճակը չի բարելավվել, եւ նա շարունակելու է մնալ Երեւանի սրտաբանական ինստիտուտի վերակենդանացման բաժնում՝ բժիշկների հսկողության տակ:

Հարթագյուղում հայտնաբերված կմախքները թուրքերի զոհերինն են

ԵՐԵՎԱՆ, 22 ՓԵՏՐՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Ինչպես հաղորդվել է, Լոռու մարզի Հարթագյուղի բնակիչներ հայր եւ որդի Կարապետյանները այս տարվա հունվարին իրենց հողամասում գտնվող ջրհորը մաքրելիս հայտնաբերել էին 50-60 մարդու կմախք: Հարուցվել էր քրեական գործ: Լոռու մարզպետարանի լրատվական ծառայության պետ Է. Հովսեփյանն ասաց, որ քրեական գործը մարզի դատախազությունում կարճվել է, քանի որ գյուղի տարեց բնակիչների վկայությամբ Հարթագյուղում 1918 թվականին բնակիչների զանգվածային կոտորած է եղել թուրքական բանակի կողմից: 97-ամյա Առաքել Կարապետյանի վկայությամբ, այդ տարիներին գյուղը ունեցել է մոտ 2000 բնակիչ, որոնցից 1600-ը կոտորվել են: Այս գյուղում խորհրդային տարիներին եւս մի քանի գյուղացիների տնամերձ հողամասերում կմախքներ են հայտնաբերվել, բայց այն ժամանակ այդ փաստերը լռության են մատնվել:

ՓՈՐՁԱԳԵՏՆԵՐԻ ԿԱՐԾԻՔՈՎ

Էջեւիթի կառավարությունը Թուրքիայի ամենաանարժան կառավարությունն է

ԹԵՀՐԱՆ, 22 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Փորձագետների կարծիքով եւ անցկացված հասարակական կարծիքի հարցումներով պարզվել է, որ Թուրքիայի վարչապետ Բյուլենթ Էջեւիթի կառավարությունը Թուրքիայի Հանրապետության ամենաանարժան կառավարությունն է: Ըստ «Իրանի ձայնի», թուրք քաղաքագետները ձգտում են թաքցնել վարչապետի ու նախագահի տարաձայնությունների հիմքերը: Ժամանակին Էջեւիթի կողմից նախագահության թեկնածու ներկայացված Ահմեդ Նեջդեթ Սեզերը օրենքների սահմանում բեկանել է կառավարության մի շարք որոշումներ ու որոշումներ, վարչապետին մեղադրել է էներգետիկայի նախարարությունում ու բանկային համակարգում առկա զեղծարարությունները քննելու անփութության մեջ: Իսկ Էջեւիթն էլ փորձում է Սեզերին

հարկադրել կարծիք չհայտնել երկրի տնտեսական հարցերի մասին, սակայն Կենտրոնական բանկի նախագահի նշանակումը եւ առեւտրական ու բանկորական արժույթների վրա վերահսկողություն սահմանելը երկրի նախագահի օրինական պարտականություններից են, որոնցից նա օգտվել է: Ինչպես հաղորդում է Արմենպրես գործակալությունը, Թուրքիայի նախկին վարչապետ եւ «Ճշմարիտ ուղի» ընդդիմադիր կուսակցության ղեկավար Թանսու Չիլերը պահանջել է Բյուլենթ Էջեւիթի գլխավորած կառավարության անհապաղ հրաժարականը:

Ըստ ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ գործակալության հաղորդման, ելույթ ունենալով մամուլի ասուլիսում, նա առաջարկել է ստեղծել «ազգային համաձայնության կառավարություն», որը կզբաղվի «Թուրքիայի պատմության մեջ ամենախորը արժեզրկմամբ» ուղեկցվող ճգնաժամից դուրս գալու խնդրով:

Սկիզբը էջ 1

Նաիրի Հունանյանն ու մյուս ամբաստանյալները սպանությունների մեջ իրենց մեղավոր չճանաչեցին

Միջնորդությունները վերաբերում էին նոր ապացույցներ ձեռքբերելուն, որոնցով փաստաբանները փորձում են ամբողջացնել Նաիրի եւ Կարեն Հունանյանների կերպարը եւ լրացնել նախաքննության բացերը: Փաստաբանները միջնորդեցին հարցում անել Մոսկվայում եւ Աջարիայում գտնվող Թուրքիայի դեսպանատներին, պարզելու համար, թե Հունանյան եղբայրները քանի՞ անգամ են դիմել դեսպանատուն՝ Թուրքիա մեկնելու համար, ի՞նչ հիմնավորումներով, քանի՞ անգամ են եղել Թուրքիայում եւ ե՞րբ: Մեկ այլ միջնորդությամբ ցանկացան ԱԱՆ քննչական մեկուսարանից պահանջել Հունանյանների անձնական գործերը, պարզել՝ նախաքննության ընթացքում բացի քննիչներից ո՞ւմ հետ են առանձին հանդիպումներ ունեցել, որքա՞ն ժամանակով: Փաստաբանների ասելով, այս տեղեկություններն անհրաժեշտ են նրանց ցուցմունքների իսկությունը պարզելու համար: Միջնորդեցին Ազգային հեռուստատեսությունից պահանջել ամբաստանյալների անձնական գործերը, աշխատանքային բնութագրերը, հրամանագրերը, ստեղծագործական խումբ կազմելու փաստաթղթերը, որոնք, ինչպես ասաց Տիգրան Ջանոյանը, նախաքննական մարմինը չի պահանջել:

Կարեն Դեմիրճյանի իրավահաջորդի ներկայացուցիչ Աշոտ Սարգսյանն ավելացրեց, որ դեկտեմբեր ամսին դիմել է ԱԱՆ եւ մյուս քննչական մեկուսարաններ ամբաստանյալների հետ այլ անձանց ունեցած տեսակցությունները պարզելու հարցով եւ միայն ԱԱՆ մեկուսարանից են պատասխանել, որ բացի քննիչներից Հունանյաններին ոչ ոք չի այցելել: Փաստաբան Ջանոյանը միջնորդություններին ավելացրեց եւս մեկը՝ Ն. Հունանյանի, նրա եղբոր եւ Է. Գրիգորյանի վերաբերյալ բնութագրեր պահանջել Հայ մարմնակրթական ընդհանուր միության երեւանյան գրասենյակից: Ն. Հունանյանի մասին բնութագիր պահանջել նաեւ Ռիմահայոց ընկերությունից եւ Ռիմի կիրակնօրյա դպրոցից, որոնք կօգնեն ամբողջացնելու ամբաստանյալի մարդկային նկարագիրը:

Պետական մեղադրողներից Հակոբ Մարտիրոսյանը ներկայացված միջնորդությունների վերաբերյալ իր դժգոհությունը չէր թաքցնում: Հայտնեց, որ նախաքննական մարմինն այդ ուղղությամբ որոշակի աշխատանքներ կատարել է, բայց սկզբունքորեն չառարկեց միջնորդություններին: Ջանոյանները պահանջեցին նաեւ դատաքննության ընթացքում ապահովել հոգեբանի ներկայությունը գտնելով, որ նախաքննության ժամանակ պատշաճ դատահոգեբանական փորձաքննություն չի կատարվել, չբացառեցին նոր փորձաքննության անհրաժեշտությունը: Վերջինը միակ միջնորդությունն էր, որը չպաշտպանեց փաստաբան Ռուբեն Սահակյանը, ասելով՝ չի կարող միանալ, որովհետեւ նախաքննության ընթացքում պետք է դա արվեր: Դատարանը բավարարեց տուժողների ներկայացուցիչների բոլոր միջնորդությունները:

Մեկ այլ միջնորդություն ներկայացրեց փաստաբան Աղասի Աքաբեկյանը՝ նախաքննական մարմնից պահանջել հոկտեմբերի 27-ի գիշերը ՀՀ նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանի եւ Նաիրի Հունանյանի միջեւ տեղի ունեցած 20 րոպեանոց զրույցի ձայնագրությունը, որը, նրա ասելով, վերջ կտա բոլոր ասեկոսեներին: Միջնորդությունը մերժվեց, քանի որ պետական մեղադրողները պատասխանեցին, թե նման գաղտնալսում չի կատարվել, իսկ փաստաբանը շարունակում էր մնալ՝ համոզված է, որ կա, բայց գործին չի կցվել:

Պետական մեղադրողներն արված միջնորդություններին գումարեցին եւս մեկը՝ պարզել, թե Ն. Հունանյանն ինչո՞ւ է հեռացվել ՀՄԸՄ-ից, ինչպես նաեւ ինչո՞ւ են ՀՅԴ-ից հեռացվել Ն. Հունանյանը, Վ. Գալստյանը, Է. Գրիգորյանը, եւ այդ կառույցներից պահանջել նրանց անձնական գործերը: Ն. Հունանյանը ոչ միայն դեմ չէր միջնորդությանը, այլեւ օգնելու նպատակով հուշեց, որ ինքը չի հեռացվել ՀՄԸՄ-ից, կառույցն է լուծարվել, որից հետո արխիվները գտնվել են իրենց տանը, իսկ հետո առգրավվել են: Պետք է ենթադրել, որ նրանց անձնական գործերը ՀՅԴ-ում էլ պահպանված չեն լինի, քանի որ 94 թ. դեկտեմբերի վերջին առգրավվեց նաեւ կուսակցության արխիվը:

Այս եւ մի քանի այլ միջնորդություններ քննարկելուց հետո դատարանը հաստատեց ապացույցների հետազոտման կարգը՝ ամբաստանյալներ, տուժողներ, վկաներ, տուժողների իրավահաջորդներ, վերջում կհետազոտվեն ապացույցները:

Դատավոր Ս. Ուզունյան

Դահլիճից դուրս

Դատաքննությունից մեկ ժամ առաջ ավտոբուսներով մարզերից մարդկանց բերում էին դատարան, որոնք միանալով այնտեղ հավաքվածներին մինչեւ դատաքննության ավարտը «արդար դատաքննություն» էին պահանջում: Դատաքննության ոչ արդար ընթացքի մասին նրանք հազիվ թե տեղեկություններ ունենային, քանի որ դատավորը, ինչ-որ տեղ նույնիսկ շրջանցելով օրենքը, աշխատում էր տուժողներին դժգոհությունների առիթ չտալ: Այսպես, դատավորը չէր համաձայնվում 7-օրյա ընդմիջում հայտարարել, որպեսզի ամբաստանյալ Էդիկ Գրիգորյանի նոր դատապաշտպանը հնարավորություն ունենա ծանոթանալու քրեական գործի նյութերին, որը, փաստաբանների պնդմամբ, օրենքի պահանջից է բխում: Նշենք, որ դատապաշտպանի միջնորդությունը Դեմիրճյանների ներկայացուցիչ Աշոտ Սարգսյանը բնութագրեց դատավարությունը ձգձգելու փորձ եւ արժանացավ իր կողքին նստածների կշտամբանքին:

Դատավորը մերժեց ամբաստանյալ Նաիրի Հունանյանին տեսակցություն թույլատրելու միջնորդությունը եւ հայտարարեց, որ գործի առանձնակի կարեւորությունից ելնելով, առհասարակ տեսակցություններ չի տրամադրում ամբաստանյալներից ոչ մեկին: Դատավորն ամբաստանյալներից մեկի բացակայությամբ շարունակեց դատաքննությունը՝ արժանանալով տուժողների ներկայացուցիչների դրվատանքին: Այս ամենից հազիվ թե անտեղյակ լինեին բազմությանը դատարանի առջեւ հավաքողները: Եթե անարդարություն էր նկատվել, առաջին հերթին այդ մասին դահլիճում պետք է ահազանգեին տուժողների իրավահաջորդներն ու նրանց ներկայացուցիչները, որոնք պրոֆեսիոնալ փաստաբաններ են: Սակայն նման առիթ առայժմ չի տրվել նրանց: Ուրեմն ի՞նչ է դրսում հավաքվածների ուզածը: Մնում է մտածել, որ այն, ինչ չհաջողվեց հոկտեմբերի 27-ից անմիջապես հետո, նաեւ նախաքննության ընթացքում, փորձում են իրականացնել հիմա՝ ժողովրդի անտեղյակությունը շահարկելով:

ԼՂՀ

Արտագնա նիստ Մարտակերտում

ԼՂՀ կառավարության հերթական՝ արտագնա նիստը տեղի ունեցավ Մարտակերտում, որին մասնակցող նախարարները վարչապետի առաջնորդությամբ ներկայացան ոչ թե ծառայողական մեքենաներով, այլ հատուկ դրա համար նախատեսված ավտոբուսով:

Գործնականում նախադեպը չունեցող նիստում քննարկվող հարցերը վերաբերում էին Մարտակերտի շրջանին: Դրանք ներառում էին ինչպես 2000 թ. աշխատանքները, այնպես էլ շրջանի 2001-2010 թթ. սոցիալ-տնտեսական զարգացման հիմնական ուղղությունները:

Մարտակերտի շրջանն արցախյան պատերազմից ամենաշատ տուժած շրջանն է, որի կենսառիթմերը վերականգնելու համար այսօր զգալի աշխատանքներ են կատարվում: Ինչպես նշեց շրջվարչակազմի ղեկավար Ս. Բարսեղյանը, նշանակալիորեն ավելացել են կապիտալ շինարարության ծավալները: Մասնավորապես, անցյալ տարի շրջանում հիմնական եւ ընթացիկ նորոգման են ենթարկվել ու շահագործվել 508 անհատական տներ, 25 բուժօբյեկտներ, որոնց թվում՝ 3 ծննդատուն, 11 համայնքներ ապահովվել են խմելու ջրով, ավարտվում է Խաչեն-Մարտակերտ ջրատարի կառուցումը:

Օրակարգի երկրորդ հարցում, շրջանի սոցիալ-տնտեսական 10-ամյա ծրագրի մեջ, ուշագրավը թերեւս հանքահումքային ռեսուրսներն արդյունավետ օգտագործելու կետն է: Հանքահումքային պաշարներով հարուստ Մարտակերտի շրջանի համար այս ծրագիրը լայն հեռանկարներ է բացում:

ԼՂՀ կառավարության արտագնա նիստերն այսուհետ պարբերական դառնալու միտում ունեն:

Նույն օրը Մարտակերտում տեղի ունեցավ տեղաբնակների համար ուշագրավ եւս մի իրադարձություն. շրջանի նախկին միլպետ Ս. Գյուրջյանին փոխարինեց ծնունդով նույնպես մարտակերտցի Լ. Չալյանը, որը մինչ այդ տեւական ժամանակով ծառայում էր Ստեփանակերտի պետավտոտեսչությունում:

ԵՂԻՇԵ ԱՐՇԱԿՅԱՆ,
Ստեփանակերտ

Պետական պաշտոնաթերթի բացակայությունը զգալի է

Ս. թ. հունվարի սկզբներից այլեւս լույս չի տեսնում «Հայաստանի Հանրապետություն» պետական պաշտոնաթերթը: Փակ են խմբագրության դռները: Հոդվածագիրները եւս են դառնում ափսոսանքի եւ դառնության հուսահատ զգացումներով: Մինչդեռ օրաթերթն իր շուրջն է համախմբել՝ գրականագետների, պատմաբանների, տնտեսագետների, մանկավարժների, հրապարակախոսների մի հոծ կոլեկտիվ:

Պետական պաշտոնաթերթի բացակայությունը զգալի է կարեւորվող մի շարք պատճառներով: Նախեւառաջ՝ թերթը ոչ կուսակցական եւ ոչ էլ մասնավոր բնույթ ուներ, ուստի հարմար էր բոլորին, ովքեր հոգնել կամ մերժվել էին կուսակցական մամուլից: Պետական պաշտոնաթերթում հնարավոր էր այնպիսի նյութերի հրապարակումը, որոնք անհնարին է հրապարակել որեւէ այլ թերթում (թե՛ քաղաքական եւ թե՛ ոչ քաղաքական երանգի):

Վերջապես, հանրապետության բնակչությունը վերոնշյալ պաշտոնաթերթի միջոցով է ստանում պետական-պաշտոնական անհրաժեշտ տեղեկատվությունը: Պաշտոնաթերթը հուսալի հենարան է հայ մտավորականության բազմաշերտ ներկայացուցիչների համար: Այժմ, երբ դադարեցված է պաշտոնաթերթի հրատարակումը, մտավորականների շրջանում աճում է ներքին խռովքի եւ տագնապի զգացումը: Շատ-շատերն են բարձրաձայն ահազանգում, թե ե՞րբ է վերջապես կրկին լույս տեսնելու իրենց փայփայած պաշտոնաթերթը:

ԱՐՄԵՆ ԿԱՐԱՊԵՏՅԱՆ,
Պատմ. գիտ. թեկնածու

Դժվարանցանելի եւ փակ ճանապարհներ ձյան պատճառով

ԵՐԵՎԱՆ, 22 ՓԵՏՐՎԱՐ. ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Փետրվարի 22-ի տվյալներով, ավտոճանապարհները դժվարանցանելի են դարձել Մաստարա-Մարալիկ հատվածներում, ուժեղ մրրիկ է գրանցվել Սեւանի լեռնանցքների վերնամասում՝ Ծովագյուղ-Սեմյոնովկա գյուղերում, ինչպես նաեւ Գավառում եւ Մարտունիում: Փակ են մնացել Ճամբարակ-Բերդ, Գյումրի-Աշոցք ճանապարհահատվածները: Այս մասին հայտնեցին ՀՀ տրանսպորտի եւ կապի նախարարության լրատվական ծառայությունից:

Վարորդներին խորհուրդ է տրվում նշված ճանապարհային հատվածներից օգտվել միայն խիստ անհրաժեշտության դեպքում, թեեւ ողջ օրվա ընթացքում մարզային ճանշինների կողմից կատարվել են ձնամաքրման աշխատանքներ:

Ճշգրտում

Մեր երեկվա համարում հրապարակված «Փարիզում գտնվե՞լ է հակամարտող կողմերի համար ընդունելի տարբերակ» վերնագրով հոդվածում չակերտների մեջ էր ներկայացված ՀՀ ԱԳՆ մամլո խոսնակ Ձյունիկ Աղաջանյանին վերագրված հետեւյալ միտքը՝ «Լեռնային Ղարաբաղի կարգավիճակի շուրջ Հայաստանի եւ Ադրբեջանի նախագահների ուղիղ բանակցությունները հույս են արթնացնում, որ երկու երկրների տարածքային վեճը կլուծվի խաղաղ ճանապարհով»: Մինչդեռ, ինչպես ճշտեցին ԱԳՆ-ից, «Ասոշիեյթեդ պրես» գործակալության տարածած հաղորդագրության մեջ, որից օգտվել է «Ազգի» վերլուծաբանը, Ձյունիկ Աղաջանյանին վերագրված այդ միտքը ներկայացված է առանց չակերտների:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակութեան ԺԱ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010, Հանրապետութեան 47
Ֆաքս: 374-1-562863
e-mail: azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ / հեռ. 529221
Տնօրէն
ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԱՌԱՔԵԼԵԱՆ / հեռ. 529353
Համակարգ. ծառայութիւն / հեռ. 582483
Շուրջօրյա լրահաւաք ծառայութիւն / հեռ. 529353
Apple Macintosh համակարգչային շարուածքը «Ազգ» թերթի
Յղումը «Ազգին» պարտադիր է
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում
«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor-in-chief
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

ԱԶԳ

ԸՆԹԱՑԻԿ

Հանրապետության նախագահի հայտարարությունը, թե երկրում անկայունության ռեսուրս գոյություն չունի, բավական արագ ցնդեց կապված «Հոկտեմբերի 27»-ի գործով դատավարության մեկնարկի, նրա շուրջ բարձրացված հիստերիայի, ինչպես նաեւ նոր թափ ստացած ղարաբաղյան կարգավորմանն ուղղված եվրոպայի, մասնավորապես Ֆրանսիայի ակտիվացման հետ: Կարծիքների բախումն այս հարթություննե-

իրական ու անիրական դրդիչներին ճանաչող, բայց իրավապահներին չհայտնողների դեմ: Վարչապետ Անդրանիկ Մարգարյանը, «Միասնություն» խմբակցության ղեկավար Գալուստ Սահակյանն, օրինակ, գտնում են, որ եթե կան հանցագործության իրական կազմակերպիչներին ճանաչողներ, որոնք անուններ հրապարակել չեն ցանկանում, ապա անուղղակիորեն դառնում են հանցագործության մասնակիցներ: Իսկ եթե հայտարա-

գործման մասին կարող է խոսք լինել անկախ դատական իշխանություն ձեւավորելու ճանապարհին, վտանգավոր է անգամ կանխատեսելը, սակայն պրն Մալխասյանը, պնդելով հանդերձ իր այդ տեսակետը, կառավարության միջամտության, ավելի ճիշտ՝ վերահսկողության ամրապնդման տեսակետից կոնկրետ ոչ մի գործառույթ չի առաջարկում: Հիշեցնենք, որ մեկ օր առաջ հանրապետության վարչապետը գործադիրի կողմից որեւէ միջամ-

թյան վերանայման հետ, որտեղ կարեւորագույն տեղ է հատկացվում Հարավային Կովկասին: Եվ քանի որ արեւմտյան պետությունների «նավթային քաղցն» իր ճիրաններում է առել տարածաշրջանը, ապա երկու երկրների՝ Հայաստանի ու Ադրբեջանի նախագահներին այլ բան չի մնում, քան շուտափույթ երկկողմանի ընդունելի բանաձեւ գտնել: Արթուր Բաղդասարյանն ավելացնում է նաեւ Ալիեւի վատառողջության հանգամանքը՝ համարելով, որ Նրա-

Անկայունության ռեսուրսներն ակնհայտ են

Շահարկման ոլորապտույտում են ղարաբաղյան հիմնահարցը եւ «Հոկտեմբերի 27»-ը

ռում թերեւս վկայում է, որ մի դեպքում հասարակությունը ծայրաստիճան, հիվանդագին բեւեռացված է, մյուս դեպքում քիչ ինֆորմացված, որը եւ հանգեցնում է տարաբնույթ, նույնիսկ անհեթեթության աստիճանի գնահատականների ու որակումների դրսեւորման: Խորհրդարանը բացառություն չէ:

Հետեւելով քաղաքական այն ուժերին, որոնք իրենց հոկտեմբերի 27-ի գործի օբյեկտիվ եւ արագ բացահայտման անխոնջ ջատագովներ են համարում եւ դատավարության առավելագույն թափանցիկության երաշխավորներ, «Օրինաց երկիրը» եւս, «հասարակական վերահսկողության» նպատակով խումբ է ստեղծել, որը ուղղված է լինելու դատավարության թափանցիկության ապահովմանը: Վերջին շրջանում գործի շուրջ ակտիվացումներին կուսակցության ղեկավար Արթուր Բաղդասարյանը նորմալ է նայում, քանի որ հարցն ի սկզբանե լուրջ հասարակական բնույթ ուներ եւ էմոցիոնալ ալիք պետք է բարձրանար: Ամեն դեպքում ակտիվացումները շատ որոշակիորեն իրենց ազդեցությունը թողնելու են, եւ իրավապահ մարմինների խնդիրը բարդանալու է նաեւ նման միտումը կասեցնելու միջոցառումների ձեռնարկմամբ: Այս տեսակետը ընդունում էին ներխորհրդարանական մյուս ուժերը, ՀՅԴ-ն, «Ազգային միաբանությունը», իսկ «Միասնություն» դաշինքն ու «Հայաստան» խումբը իսկական դեմարշ են ծավալել հայրիկյանական հայտարարությունների, «Հոկտեմբերի 27»-ի

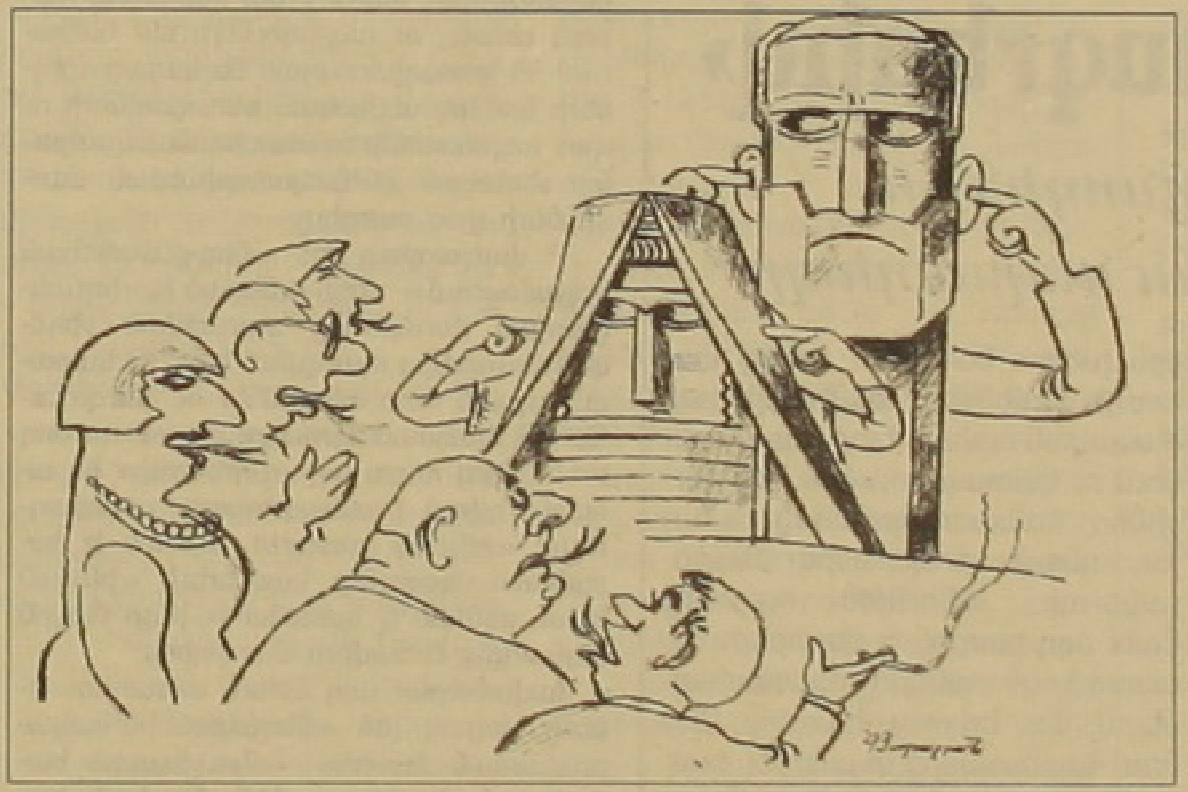

ռությունները անպատասխանատու են, կարող են էապես անդրադառնալ դատավարության ընթացքի վրա եւ ներքին անկայունության պատճառ դառնալ: ՀՅԴ ներկայացուցիչ Աղվան Վարդանյանը լիովին ընդունում է տեսակետը՝ առավել հավանական համարելով հանցագործության անուղղակի, միջնորդավորված պատվիրատուների վարկածը: Վերջինիս իրական եւ ոչ իրական լինելու հավաստիությունը որոշելու խնդիրը թողնելով դատավարությանը, «Հայաստան» խումբն, այնուամենայնիվ, մեղադրում է կառավարությանը, թե նա ոչինչ չի ձեռնարկում դատավարության անաչառությունն ու հրապարակայնությունն ապահովելու նպատակով՝ չօգտագործելով իր լծակները: Թե ինչ լծակների օգտա-

տության իրականացումը ավելորդ եւ անհնար համարեց, ինչը դուր չեկավ Մալխասյանին:

Ինչո՞ւ է սրվում իրավիճակը ղարաբաղյան հակամարտության լուծման շուրջ

«ԱՄ» նախագահ Արտաշես Գեղամյանը հարցը դիտարկում է գերտերությունների աշխարհաքաղաքական շահերի շրջանակներում: Ըստ գեղամյանական վարկածի, կոնֆլիկտի կարգավորման շուրջ ակտիվացումները պայմանավորված են ԱՄՆ նոր վարչակարգի՝ ՌԴ-ի հանդեպ կոշտ դիրքորոշում որդեգրելու եւ նախկին ԽՍՀՄ հանրապետությունների հանդեպ քաղաքականու-

նից հետո կոնֆլիկտի լուծումը կերկարաձգվի, հնարավոր է նաեւ անկանխատեսելի ընթացք ստանա: ՀՅԴ-ն համարում է, որ ԱԺ-ն փոխզիջումների հնարավոր սահմանների լուծման եղանակների հարցն անպայման պիտի քննարկման առնի, իսկ երկիրը միայն ներքին կայունությամբ եւ քաղաքական ուժերի հավաքականությամբ կարող է վերջնական պատասխան տալ խնդրին, մինչդեռ անընդհատ շահարկումները կարող են բոլորովին հակառակ արդյունքի հանգեցնել:

«Միասնության» համար գոյություն ունի կարգավորման մեկ ճանապարհ. անկախ բանակցությունների ընթացքից ԼՂՀ-ի կարգավիճակը, որպես անկախ պետություն, չի կարող այլընտրանք ունենալ: Ցանկացած տարբերակ, որը կիջեցնի ԼՂՀ-ի կարգավիճակը, քաղաքական մեծամասնության համար անընդունելի կլինի: Այս համատեքստում «Միասնությունը» վերապահումով է մոտենում շրջանառվող «Ընդհանուր պետություն» գաղափարին՝ գտնելով, որ սկզբունքորեն իջեցվում է Ղարաբաղի անկախ պետականության կարգավիճակը:

Ցանկացած դեպքում ակնհայտ է քաղաքական ուժերի անտեղյակությունը բանակցային գործընթացից, որն էլ ջղաձգությունների տեղիք է տալիս ողջ հասարակության մեջ: Ակնհայտ է նաեւ, որ անկայունության սերմերն արդեն նետված են եւ բարենպաստ եղանակն է միայն պակասում «աշնանը ճտերը հաշվելու» համար:

ԳՈՌ ԱԲՐԱՀԱՄՅԱՆ

Սամվել Բաբայանը խիստ վերապահումներով ընդունելի էր համարում «Ընդհանուր պետություն» բանաձեւը

ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի համանախագահներն առանց ԼՂՀ պաշտպանության նախկին նախարար Սամվել Բաբայանին հանդիպելու երբեք չեն հեռացել Ստեփանակերտից: Սա նորություն չէ: Ինքը՝ Բաբայանը, սիրում էր կրկնել, որ առանց իր մասնակցության եւ միջամտության Ղարաբաղում ոչ մի հարց չի լուծվում: Դա վերաբերում էր եւ Ռոբերտ Քոչարյանի, եւ Արկադի Ղուկասյանի նախագահության ժամանակաշրջանին: Բաբայանի դիրքերը սկսեցին թուլանալ 1988 թ. ամառվանից, երբ նա ցանկանում էր համատեղել ԼՂՀ վարչապետի եւ պաշտպանության նախարարի պաշտոնները: Փոխզիջումների արդյունքում Լեոնարդ Պետրոսյանի փոխարեն վարչապետ նշանակվեց փոխվարչապետ Ժիրայր Պողոսյանը: 1999-ի ամռանը ԼՂ-ում ներքաղաքական լարվածությունը հասավ գագաթնակետին: Վարչապետի պաշտոնում նշանակվեց Անուշավան Դանիելյանը, Սամվել Բաբայանը ստիպված եղավ լքել պաշտպանության նախարարի աթոռը եւ ստանձնել ԼՂ պաշտպանության բանակի հրամանատարությունը: Բաբայանի դիրքերի ակնհայտ թուլացումը ՀՀ քաղաքական շրջանակներում սկսեցին դիտել որպես ԼՂ հակամարտության խաղաղ կարգավորման շուրջ մի կողմից Բաբայանի, մյուս կողմից՝ Արկադի Ղուկասյանի եւ ՀՀ իշխանությունների տարբեր մոտեցումներով: Արանում, անշուշտ, կար տրամաբանություն: Հիշենք, որ արդեն 1998 թ. նոյեմբերի 10-ին ԵԱՀԿ ՄԽ-ն հակամարտության կողմերին ներկայացրել էր նոր առաջարկ՝ «Ընդհանուր պետություն», որպես բանակցությունների հիմք: Ինչպիսի՞ն էր Սամվել Բաբայանի դիրքորոշումն այս փաստաթղթի նկատմամբ: Պայմանավորվեցինք հանդիպել: 1999 թ. հոկտեմբերի սկիզբն էր: Բաբայանն իր աշխատասենյակում իմ առջեւ դրեց «Ընդհանուր պետություն» փաստաթղթի ռուսերեն տարբերակը, կես առ կես իր կարծիքը շարադրեց, պայմանով, որ այդ մասին մամուլում չի գրվի: Չգրվեց:

Այժմ, երբ փաստաթուղթն այլեւս գաղտնի չէ, հիշում եմ, թե որ կետերն էին անընդունելի պաշտպանության բանակի հրամանատարի համար: Ընդհանուր առմամբ Ս. Բաբայանը, որպես բանակցությունների հիմք ԼՂՀ-ի համար ընդունելի էր համարում «Ընդհանուր պետությունը»:

Փաստաթղթի ռուսերեն տարբերակի վրա նա ընդգծել էր անընդունելի կետերը.

- Լեռնային Ղարաբաղը կունենա անվտանգության (Ազգային գվարդիա) եւ ոստիկանական ուժեր, որոնք կկազմավորվեն կամավորության սկզբունքով:
- ԼՂ-ի եւ ՀՀ-ի միջեւ անարգել հաղորդակցություն ապահովելու նպատակով ԼՂ-ի կողմից Լաչինի միջանցքն օգտագործելու հարցը հանդիսանում է առանձին պայմանավորվածության առարկա, եթե Ադրբեջանի եւ ԼՂ-ի համաձայնությամբ չընդունվեն այլ որոշումներ: Լաչինի շրջանի հատուկ կարգավիճակի վերաբերյալ: Լաչինի շրջանը պետք է մնա որպես լիովին ապառազմականացված գոտի:

Սամվել Բաբայանին հատկապես զայրացնում էր հայկական ուժերի կողմից վերահսկվող տարածքների վերադարձնելը Ադրբեջանին: Նա պնդում էր, որ ցանկացած պարագայում գոնե Քելբաջարն ու ԼՂՀ-ն Իրանին կապող մեկ շրջան կամ հատված չպետք է վերադարձվեն: Բացի այդ, «Ի՞նչ միջազգային ուժեր են տեղաբաշխվելու Լաչինի միջանցքում, ինչքա՞ն է հավանական, որ Ադրբեջանը նոր պատերազմ չի սկսի Ղարաբաղի դեմ»:

Տարածված խոսակցությունները, թե «Ընդհանուր պետություն» փաստաթուղթը խիստ գաղտնի է, եւ դրան ծանոթ են մի քանի բարձրաստիճան հայ պաշտոնյաներ, չեն համապատասխանում իրականությանը: Դրան դեռ 1999-ին ծանոթ էին նաեւ մի շարք կուսակցական գործիչներ:

ԹԱԹՈՒԼ ՀԱԿՈԲՅԱՆ

ՃԵՊԱԶՐՈՒՅՑ

Ղարաբաղի հարցը ժողովրդից թաքուն չի լուծվի

Սկիզբը էջ 1

– Այդ շրջանակը փոքր է, բայց, անկասկած, երբ կոնկրետ պայմանավորվածություններ կլինեն, ամբողջ ժողովրդին տեղյակ կպահվի: Սա այն հարցը չէ, որի լուծումն իր վրա վերցնի մեկ անձ կամ անձանց խումբ: Կրկնում եմ, Ղարաբաղի հարցի կարգավորումը ոչ նախագահ Քոչարյանը, ոչ փոքր խումբ մարդիկ, երբեք միայն իրենց վրա չեն վերցնելու:

– Ճի՞շտ է, որ Փարիզում Ժակ Շիրակի միջնորդությամբ կայացած նախագահներ Քոչարյանի եւ Ալիեւի հանդիպման ժամանակ առաջընթաց է արձանագրվել:

– Կարող եմ ասել, որ բանակցությունները կոնստրուկտիվ էին եւ հետաքրքիր: Նախագահ Շիրակը մեզ հետ մանրամասների մեջ խորացած մասնակցում էր այդ գործընթացին: Դա բավական օգտակար էր նաեւ, որովհետեւ նման դեպքերում սկսում են գործել փաստարկները, այլ ոչ թե ուզում եմ-չեմ ուզում մոտեցումը: Եթե փաստարկ չունես, ուրեմն բան չունես ասելու: Նախագահ Շիրակը շատ ակտիվ խորհրդակցում է նաեւ նախագահ Պուտինի հետ: Ես եւս հանդիպումներից հետո հեռախոսազրույցներ եմ ունենում նախագահ Պուտինի հետ: Ռուսաստանը եւս այս գործընթացի ակտիվ մասնակիցն է: Համանախագահները շատ կոնստրուկտիվ են այս հարցում եւ միասնական են հանդես գալիս:

– Ինչպիսի՞ն է Ռուսաստան-Հայաստան հարաբերությունների ներկան:

– Այդ հարաբերությունները վերելք են ապրում: Մայիսի երկրորդ կեսին ԱՊՀ հավաքական անվտանգության պայմանագրի անդամ պետությունների ղեկավարների գագաթնաժողովին Հայաստանում կլինի նաեւ նախագահ Պուտինը: Այս տարի սպասվում է նաեւ Ռուսաստանի նախագահի պաշտոնական այցը Հայաստան:

– Ի՞նչ կարծիքի եք Պարույր Հայրիկյանի՝ հոկտեմբերի 27-ի զոհերի վերաբերյալ արված հայտարարությունների մասին:

– Առողջ տրամաբանություն ունեցող մարդը՝ իմանալով Պարույր Հայրիկյանի կենսագրությունը, պետք է հասկանա, որ նա չի կարող որեւէ մեկի խոսափողը լինել: Այն, ինչ նա ասել է հանգուցյալների անցյալի վերաբերյալ, վիրավորական է նաեւ ինձ համար, քանզի իմ անցյալը եւս նույնն էր՝ կոմերիտական, կոմունիստական եւ այլն: Սակայն կարծիք հայտնելու համար ասում են՝ այդ մարդուն ազատեք աշխատանքից: Նա ինձ մոտ չի աշխատում, այլ ընդամենը հասարակական կարգով հանձնաժողովի նախագահ է: Պատկերացնո՞ւմ եք, մարդու իրավունքների հանձնաժողովի նախագահին հանրապետության նախագահն ազատում է կարծիք հայտնելու համար: Ինչպիսի աբսուրդ վիճակում կհայտնվեմ ես եւ ոչ միայն ես, այլ նաեւ երկիրը:

– Հոկտեմբերի 27-ի գործի դատավարությունը կբացահայտի՞ դրա կազմակերպիչներին: Նրանք կա՞ն, թե՞ ոչ:

– Դատը բաց է: 40-ից ավելի լրագրողներ են հավատարմագրվել այն լուսաբանելու համար: Ես կարծիքս վաղուց ասել եմ: Շատ քիչ քրեական գործեր կան, որոնք այսքան նյութեր ունեն: Բոլոր մասնակիցները կան, զենքը կա, վկաները կան:

– Քաղաքական շահարկումներ կլինե՞ն:

– Ընդդիմությունը կամ դժգոհ մարդիկ կփորձեն օգտագործել բոլոր առիթները քաղաքական շահարկումների համար: Ես չեմ զարմանում դրանից: Ես անբարոյական եմ համարում հոկտեմբերի 27-ը քաղաքական նպատակներին հասնելու համար շահարկելը:

Ցավակցություն

ՀՀ արդյունաբերության եւ առեւտրի նախարարության աշխատակիցները խորապես վշտացած են նախարարության երկարամյա եւ փորձառու աշխատակից, Հայրենական պատերազմի մասնակից, վաստակավոր ինժեներ, Հայկական ԽՍՀ պետական մրցանակի դափնեկիր ԻԶՅԱՍԼԱՎ ԱԼԵՔՍԱՆԴՐԻ ՊՐԻԼՈՒՑԿՈՒ մահվան կապակցությամբ եւ ցավակցություն են հայտնում նրա հարազատներին ու մտերիմներին՝ կիսելով անդառնալի կորստի ցավը:

Բիզնես

Հունաստանի միջազգային առեւտրի բանկի հայաստանյան դուստր բանկը «Առեւտրի զարգացման բանկ-Հայաստանը», այսուհետեւ ավելի ակտիվ գործունեություն կծավալի Հայաստանում: «Մենք մեծ նշանակություն ենք տալիս մեր ներկայությանը Հայաստանում», երեկ լրագրողներին հայտնեց բանկի ներկայացուցիչ Սոթիրոս Կուսկինասը: Նա պարզաբանեց նաեւ իրենց առաջագա ռազմավարությունը Հայաստանում «ամբիցիոզ ու ազրեսիվ»: Շուտով կիրառարկվի բանկի առաջիկա երեք տարիների ռազմավարական ծրագիրը, որն առավել հստակ կբացահայտի վերոհիշյալ բնորոշումների իրական լինելը: Ազգային բանկն է), որի բաժնետոմսերի 8 տոկոսը գնել է ֆրանսիական «Կրեդի Ագրիկոլ» բանկը: Բանկն ունի 9 դուստր բանկեր եվրոպայում (նախկին ԽՄ երկրներից Մոլդովայում եւ Վրաստանում): Հայաստանյան դուստր բանկը բացվել է դեռեւս երկու տարի առաջ: Ներկայումս բանկի 75 տոկոս բաժնեմասը պատկանում է հունական մայր բանկին, իսկ մնացածը եվրոպական վերակառուցման ու զարգացման բանկին (EBRD): Բանկի կապիտալը ներկայումս 4 մլն դոլար է, ինչը, ամենայն հավանականությամբ, այս տարի զգալիորեն կավելանա: Իր գործունեությունը ծավալելով արդեն իսկ մրցակցային դաշտում (մինչ այդ արբանկը որոշել ակտիվանալ, արդյոք դա նշանակո՞ւմ է, որ Հայաստանի տնտեսության ներկայիս վիճակն ու բիզնես-միջավայրն ավելի բարենպաստ են ներկայանում հույն բանկիրներին: Ըստ պրն Կուսկինասի, իրենք անպայմանորեն նկատի են առել Հայաստանի անցումային տնտեսության վիճակը, օտարերկրյա ներդրումների խիստ ցածր մակարդակը: Բանկի նոր գործադիր տնօրեն Ցիապարասն էլ ավելացրեց, որ իրենց համար շատ կարեւոր է նաեւ Եվրամիության գնահատականները անցումային երկրների, այդ թվում եւ Հայաստանի տնտեսության վիճակի մասին: Ասել կուզի՝ վախենալու հիմքեր չկան, նույնիսկ չի վախեցնում հունական առա-

Հունաստանի միջազգային առեւտրի բանկը Հայաստանում կլինի «ամբիցիոզ ու ագրեսիվ»

Երկրորդ խոշոր հունական ներդնողին չի վախեցնում Արմենտելի բացասական նախադեպը

Մինչ այդ, բանկում իրականացվել են մի շարք միջոցառումներ՝ ուղղված նրա առողջացմանն ու ակտիվացմանը: Առաջին քայլը ղեկավարության փոփոխությունն է: Նոր ղեկավարները հավաստիացրին, որ արդեն վերագնահատել են բանկի հնարավորություններն ու զարգացման հեռանկարները Հայաստանի ֆինանսական շուկայում եւ ակտիվացնելու ու զարգացնելու են իրենց գործունեությունը գրեթե բոլոր ուղղություններով: Բանկն այսուհետ աշխատելու է ոչ միայն Հայաստանում առկա խոշոր հունական սուբյեկտների, այլեւ տեղական խոշոր ու միջին սուբյեկտների հետ: Կներկայացվի բանկային ծառայությունների լայն ընտրանի, հատկապես՝ ֆիզիկական անձանց:

Միջազգային առեւտրի բանկը Հունաստանի երկրորդ խոշոր բանկն է (առաջինը Հունաստանի դեն կայացած ռեզիդենս բանկ «HSBC-Հայաստանի» բավականին ակտիվ գործունեության պայմաններում), բանկն առայժմ ձեռնպահ է մնում հրապարակել դեպոզիտների տոկոսադրույքի մասին եւ այլ մանրամասներ՝ թողնելով դրանք 10 օրվա ընթացքում հրապարակվելիք բիզնես-պլանին: Ընդհանուր առմամբ բանկը չի խուսափելու տնտեսության եւ ոչ մի ոլորտից եւ առաջիկայում վարելու է տնտեսական դաշտն ուսումնասիրելու ու գնահատելու զգուշավոր քաղաքականություն:

«Մենք աշխատելու ենք քայլ առ քայլ՝ գնահատելով ամեն մի քայլը», ասաց պրն Կուսկինասը: Ըստ նրա, Հայաստանի բիզնես-միջավայրին ամենից շատ պակասում է կորպորատիվ մտածելակերպը: Դա էլ թերեւս պատասխանն էր «Ազգի» հարցի, թե գտնվելով երկամյա պասիվ վիճակում, ինչո՞ւ է հանկարծ ջին խոշոր ներդրման իրենց նախորդի, Արմենտելի անժխտելի բացասական նախադեպը Հայաստանում ու կառավարության հետ վերջինիս հակասությունները: «Հայաստանում կորպորատիվ մտածելակերպի անհրաժեշտությունը նաեւ այդ հարցին էր վերաբերում», ասաց հույն բանկիրը՝ պատասխանելով մեր երկրորդ հարցին: Ըստ նրա, Հայաստանից փաստորեն շատ ջանքեր կպահանջվեն վերացնելու վերոհիշյալ բացասական տպավորությունը, իրենք էլ ամեն ինչ պետք է անեն նորից վերականգնելու օտարերկրյա ներդրումների նկատմամբ հավատը: Իսկ ՀՀ կառավարության քաղաքականությունն ու գործող օրենքները պետք է հնարավորինս թեթեւացնեն ներդնողների գործունեության որոշ սահմանափակումներ ու պահապան լինեն օտարերկրյա ներդնողներին:

ԳԱՅԱՆԵ ՄՈՒՔՈՅԱՆ

ՏԵՂԱԿԱՆ ԻՆՔՆԱԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ

Համայնքների միությունը դժգոհ է ՀՀ վարչապետի մոտ անցկացված խորհրդակցությունից

Հայաստանի համայնքների միության վարչությունը փետրվարի 20-ի նիստում քննարկեց 2001 թ. փետրվարի 14-ին ՀՀ վարչապետի մոտ ՀՀ տարածքային կառավարման նախարարի տարեկան հաշվետվության կապակցությամբ տեղի ունեցած խորհրդակցության վերաբերյալ մամլո հաղորդագրության մեջ տեղ գտած տեղեկատվությանը:

Հաղորդագրությունից ակնհայտ է դառնում, որ չնայած տեղական ինքնակառավարման որպես ժողովրդավարական կարեւոր ինստիտուտի նշանակալիության, տեղական ինքնակառավարման մարմինների անկախության եւ ինքնուրույնության ապահովման եւ այլ սկզբունքներին իրենց հակվածության մասին ՀՀ բարձրաստիճան պաշտոնյաների հավաստիացումներին, ՀՀ կառավարության ներկայացուցիչները դեռեւս չեն ձերբազատվել նախկին վարչահրամայական կառավարման մտայնություններից:

Արտահայտված բազմաթիվ մոտեցումների վերաբերյալ հայտնելով մեր անհամաձայնությունը, կարեւոր ենք համարում հատուկ շեշտել, որ անընդունելի ենք համարում ՀՀ կառավարության ներկայացուցիչների կողմից սեփական թերացումների ու վաս աշխատանքի պատասխանատվությունը տեղական ինքնակառավարման մարմինների վրա բարդելը:

ՀՀ վարչապետի մոտ՝ «ներ-ընտանեկան միջավայրում» տեղի ունեցած խորհրդակցության վերաբերյալ տարածված տեղեկատվությունից պարզվում է, որ ՀՀ կառավարության որոշ անդամներ ու մարզպետներ ՀՀ Սահմանադրությունից ու գործող օրենքներից դուրս այլ «նորմերով» են առաջնորդվում: Մասնավորապես առաջադրելով «ինչքան կտաբեք, այնքան էլ կստանաք» սկզբունքը, կամ երեւի՝ «ինչքան կտաք, այնքան էլ կստանաք», ինչի մասին ակնարկեց Արմավիրի մարզպետը:

Հավանաբար այդ մտքերն արտահայտողները տեղյակ չեն «Տեղական ինքնակառավարման մասին», «Բյուջետային համակարգի մասին», «Ֆինանսական համահարթեցման մասին» 1999, 2000, 2001 թթ. ՀՀ բյուջեների եւ ՀՀ այլ օրենքների գոյության մասին, թե՞ օրենքները նրանց չեն վերաբերում:

Պարտավոր ենք խրատել, որ տարածքային կառավարման նախարարի իրավասությունների մեջ չի մտնում եւ չի կարող մտնել «տեղական ինքնակառավարման մարմինների գործունեության համակարգումը», առավել եւս այն չի կարող դառնալ նախարարի ու նույնիսկ ՀՀ կառավարության գործունեության ուղղություններից մեկը: Բացի այդ, մարզպետը համայնքապետին նկատողություն անելու իրավասություն չունի, որովհետեւ նրանց միջեւ վարչական ենթակայություն չկա: Սա ի գիտություն հետագայի համար:

Ինչ պետք է հասկանա շարքային բնակիչը հետեւյալից. «Վարչապետ Անդրանիկ Մարգարյանը նշել է այդ խնդրում առավելագույն հստակություն մտցնելու անհրաժեշտությունը: Բոլորը պետք է իմանան, որ համայնքային հաստատությունների աշխատողները՝ ուսուցիչները, բժիշկները, դաստիարակները եւ այլք իրենց աշխատավարձն ստանում են համայնքի բյուջեից: Եվ եթե աշխատավարձն ուշանում է կամ չի տրվում, ապա կառավարությունն ու մարզպետներն այստեղ ոչ մի մեղք չունեն, թեեւ մուտքերի ապահովման վերահսկողությունը մարզպետարանների գործն է»: Այս տեղեկատվություն որակումից բացի այլ բան ասելու անհրաժեշտություն չկա: Պարզապես մի մեջբերում անենք օրենքից. «Պարտադիր եւ պետության կողմից պատվիրակված լիազորությունները ենթակա են պարտադիր ֆինանսավորման ու անընդմեջ կատարման» (Հոդված 6, Տեղական ինքնակառավարման մասին ՀՀ օրենք):

Մենք համաձայն ենք Դավիթ Զադոյանի տված բնութագրին, որ Հ. Աբրահամյանն անցել է քաղաքապետ-մարզպետ ճանապարհը եւ բավականաչափ փորձառու եւ գիտակ է տեղական ինքնակառավարման ոլորտի իրավիճակին ու օրենսդրությանը: Եվ այդ ամենով հանդերձ կարող էր եւ պարտավոր էր ՀՀ վարչապետին հուշել ճիշտ մոտեցումները:

Հետաքրքիր է, որ խորհրդակցությանը «Ֆինանսների եւ էկոնոմիկայի նախարարը նշել է նաեւ, որ շատ դեպքերում ֆինանսների հատկացման ուշացումների պատճառը համայնքներից համապատասխան հայտերի ուշացումներն են: Անհասկանալի է, որ գումարի առկայության պայմաններում անգամ, կազմակերպչական թերացման պատճառով, քաղաքացին այն չի կարողանում ստանալ, որից եւ մեծ դժգոհություններ են առաջանում»: Ստացվում է, որ 1999, 2000 թվականներից ՀՀ կառավարությունը համայնքներին պարտք է մնացել «համայնքապետների անփութության պատճառով», արդյունքում էլ քաղաքացիները իրենց դժգոհությունը պետք է ուղղեն համայնքապետներին:

Ամփոփելով խորհրդակցության արդյունքները, ի տարբերություն վարչապետ Անդրանիկ Մարգարյանի, նշենք, որ վերջին ամիսներին դրական տեղաշարժեր մենք չենք տեսնում: Ավելին, վերջին ամիսների իրավիճակը չի տարբերվում կես տարի առաջ, մեկ տարի առաջ եղած վիճակից, եթե չասենք, որ ավելի է վատթարացել: Չէ՞ որ համայնքներին ունեցած ՀՀ կառավարության պարտքը շարունակում է աճել:

Հայաստանի համայնքների միության վարչություն

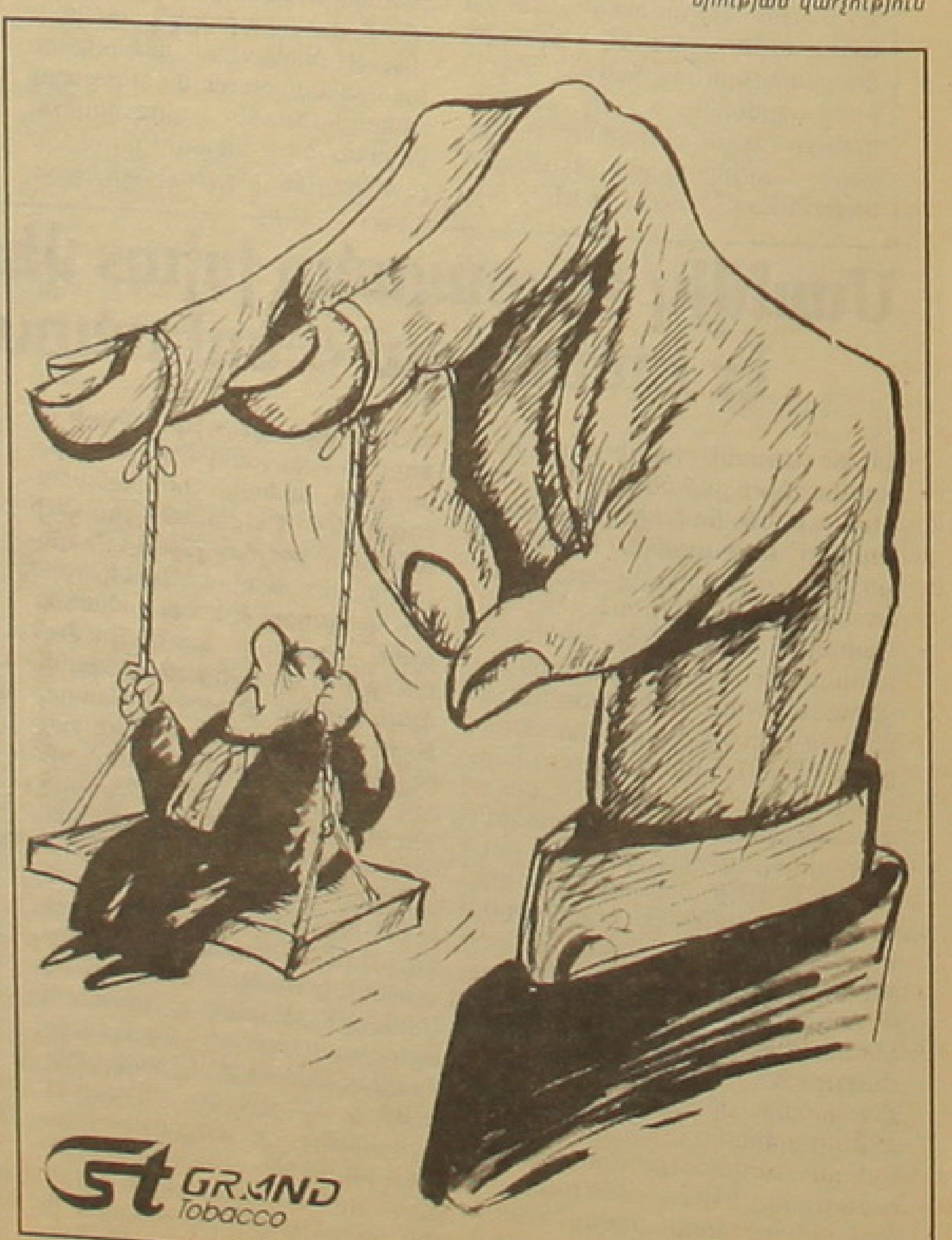

ՆԱՄԱԿ

Ո՞վ է պաշտպանելու մեր իրավունքները Արմենտելի կամայական անօրինականություններից

1997 թ. սկզբին Արմենտելը մեր բնակարանից 52-23-73 հեռախոսը հանեց այն պատճառով, որ հրաժարվեցինք մուծել միջքաղաքային խոսակցությունների համար ներկայացրած աներեւակայելի մեծ գումարը, որը 50 անգամ գերազանցում էր իրական գումարին: Այսօրվա տարիֆով կազմում է 2 մլն 200 հազար դրամ վեց ամսվա համար:

Սակայն այսօր այդ մասին չէ մեր բողոքը: Այդ հարցը մինչեւ օրս քննության է առնվում դատական օրգաններում, եւ հույսով ենք, որ շուտով իր արդարացի լուծումը կունենա:

Հեռախոսը հանելուց հետո մենք՝ երկու թոշակառուներս, մեծ դժվարություններ էինք կրում, ուստի եւ դիմեցինք մեր դիմացի հարեւան Ռ. Բարխուդարյանին, եւ նա հաճույքով իր երկու հեռախոսներից մեկը ժամանակավոր զիջեց մեզ: Ահա երրորդ տարին է, ինչ մենք օգտվում էինք այդ հեռախոսից եւ պարտաճանաչորեն մուծում ե՛ւ բաժանորդային, ե՛ւ միջքաղաքային վարձերը: Սակայն վերջերս Արմենտելը՝ վրեժխնդրության մոլուցքով լցված, որ մենք հանդգնում ենք մինչեւ վերջ պարզաբանել իրենց պահանջած գումարի կեղծությունը, հարեւանի տված այս երկրորդ՝ 52-77-62 հեռախոսը նույնպես անջատեց եւ պահանջեց, որ մեր սենյակից տեղափոխենք տիրոջ սենյակ, այլապես չեն միացնի: Պարզվեց, որ դա գլխավոր ինժեների կարգադրությունն էր: Երբ մենք փորձեցինք պարզել, թե որքանով է այդ կարգադրությունը բխում օրենքի պահանջներից, մեզ ներկայացրին կապի կանոնների 3-րդ կետը, որտեղ ասված էր, որ երբ հեռախոսն առանց լիցենզիայի օգտագործվում է շահույթ ստանալու նպատակով, Արմենտելն իրավունք ունի այդ հեռախոսը հանելու: Չգիտենք՝ գլխավոր ինժեներն իրե՞ն էր բքամիտի տեղ դնում՝ մատնացույց անելով այդ կետը, թե՞ մեզ: Ի՞նչ կապ ունի այդ կետը մեր դեպքի հետ: Մի՞թե մենք 9-րդ հարկում վճարովի հեռախոսային կետ ենք բացել եւ հաճախորդներ ենք ընդունել: Մի կողմ թողնենք բարոյական կողմը, որ գլխ. ինժեներն իրեն թույլ է տալիս վրեժխնդրության խաղեր հյուսել թոշակառուների դեմ եւ զրկում նրանց հեռախոսային կապից: Իսկ իրավական տեսակետից ո՞վ է թույլ տվել թեկուզ եւ գլխ. ինժեներին կամայական եւ անօրինական գործողություններ կատարել: Չէ՞ որ հենց այդ 3-րդ կետում է նշված, որ առանց լիցենզիայի շահույթ ստանալու դեպքում Արմենտելն իրավունք ունի այդ հեռախոսը հանել, եւ բնականորեն, այլ դեպքերում այդ իրավունքը չունի: Չէ՞ որ դա առաջին հերթին մարդու իրավունքների խախտում է: Մի՞թե Արմենտելի մենաշնորհին այսպիսի ողբալի ձեւով պետք է անդրադառնար մեր ժողովրդի վրա:

Ահա երրորդ շաբաթն է, որ մենք՝ երկու ծեր թոշակառուներս, մնացել ենք առանց հեռախոսային կապի, որը մեզ խիստ անհրաժեշտ է: Իսկ ամենացավալին այն է, որ այս կապակցությամբ համայնքի դատախազությունը մեր դիմումին պատասխանեց, որ դատախազությունն իրավասու չէ միջամտելու նման հարցերին:

Մի՞թե իսկապես ճիշտ է երկրում տարածված այն խոսքը, որ «Արմենտելի դեմ խաղ չկա»:

Երբ հեռախոսային համակարգը վաճառում էին օտարներին, մեզ համոզում էին, որ դա ամենալավ տարբերակն է: Ահա եւ լավ տարբերակ: Կապի նախարարությունն, ինչպես «մարիոնետկա», որեւէ դեր չունի, դատախազությունը, ինչպես ասացինք, ընդհանրապես միջամտելու որեւէ փորձ էլ չի անում, իսկ մենք Արմենտելի կամայականությունների պատճառով զրկված ենք հեռախոսից օգտվելու իրավունքից:

Հարգելի պարոն վարչապետ, մեր հարցն է՝ ո՞վ է պաշտպանելու մեր իրավունքներն ու շահերը Արմենտելի ոտնձգություններից:

Գ. ԱԶԻԶՅԱՆ

Ադրբեջանի ընդդիմության համար անընդունելի է «Ընդհանուր պետություն» բանաձեւը

«Հ. Ալիեւը Ղարաբաղը ծախելու գնով փորձում է իրականացնել իշխանության փոխանցումը որդուն»

Այսօր Ադրբեջանի Միլի մեջլիսում պատգամավորների, քաղաքագետների, լրագրողների, խորհրդարանում չներկայացված քաղաքական ուժերի մասնակցությամբ տեղի կունենան քննարկումներ կապված ԼՂ հակամարտության խաղաղ կարգավորման ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի ներկայացրած «փուլային», «փաթեթային» եւ «Ընդհանուր պետություն» առաջարկների շուրջ: Ադրբեջանական մամուլում արդեն տպագրվել են վերոնշյալ երեք փաստաթղթերը, ընդդիմությունը հայտարարել է բոլոր երեք առաջարկներն էլ համարել անընդունելի:

Թերեւս սենսացիոն կարելի է համարել Ադրբեջանի խորհրդարանի նախկին խոսնակ, 67 մլն դոլար յուրացնելու մեջ մեղադրվող եւ ԱՄՆ-ում ապաստանած Ռասուլ Գուլիեւի ուղերձը Ադրբեջանի Դեմկրատ քաղխորհրդի անդամներին: Գուլիեւը մանրամասնել է վերջերս Փարիզում կայացած Հեյդար Ալիեւ-Ժակ Շիրակ հանդիպումը: Գուլիեւի տվյալներով, Ալիեւը Շիրակին է ներկայացրել ԼՂ հակամարտության խաղաղ կարգավորման սեփական նախագիծը, միեւնույն ժամանակ Ֆրանսիայի նախագահին խնդրելով ներկայացնել որպես ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի առաջարկ:

Գուլիեւը գրում է, թե «ԼՂ-ին տրվելու է պետության կարգավիճակ, այսինքն՝ ԼՂ-ն դառնալու է անկախ պետություն, Լաչինի միջանցքը դրվելու է միջազգային ուժերի վերահսկողության տակ, եւ դրա դիմաց Հայաստանը Արաքս գետի երկայնքով մի քանի կիլոմետրանոց ճանապարհ է տալու Բաքվին՝ Ադրբեջան-Նախիջեւան ցամաքային կապը վերականգնելու նպատակով»:

Շուրջ տասը օր առաջ լրագրող, «Մոսկովսկիե նովոստի» շաբաթաթերթի թղթակից Ս. Տերմասովան՝ անդրադառնալով Քոչարյան-Ալիեւ հանդիպումների մանրամասներին, վկայակոչում էր իրազեկ աղբյուրներ եւ գրում. «Ապագա համաձայնագիրը նախատեսում է նաեւ, որ Հայաստանի Մեղրու շրջանով, այսինքն՝ ներկայիս Երեւան-Նախիջեւան-Բաքու երկաթգծի երկայնքով կստեղծվի անվտանգության գոտի, որով Ադրբեջանը կմիանա Նախիջեւանին: Ըստ էության, նախատեսվում է տարածքային փոխանակում Հայաստանի եւ Ադրբեջանի միջեւ. Բաքուն Մեղրիով ելք կստանա դեպի Նախիջեւան, իսկ Երեւանը Լաչինով կկապվի ԼՂ-ի հետ»:

Ադրբեջանի նախագահի արտաքին հարաբերությունների գծով նախկին խորհրդական Վաֆա Գուլուզադեն «Թուրան» գործակալությանն ասել է, թե «ԵԱՀԿ ՄԽ կողմից առաջարկված երեք տարբերակներն էլ պատրաստվել են Ռուսաստանի ԱԳՆ-ում, եւ երեքն էլ անընդունելի են Ադրբեջանի համար: Ալիեւ-Քոչարյան հանդիպումներում միգուցե մշակվում է չորրորդ տարբերակը»:

Լիբերալ դեմոկրատական կուսակցության առաջնորդ Լալա Շովքեթ Հաջիեւան ԵԱՀԿ ՄԽ առաջարկների ընդունումը համարում է «Ադրբեջանի բացահայտ կապիտուլյացիա»: Ինչպես Լալա Շովքեթի, այնպես էլ ընդդիմադիր կուսակցությունների առաջնորդների միահամուռ տվյալներով՝ Հեյդար Ալիեւը Ղարաբաղը ծախելու գնով փորձում է իրականացնել իշխանությունը որդուն՝ Իլհամ Ալիեւին փոխանցելու խնդիրը:

«Մուսավաթ» եւ «Ազգային ճակատ» կուսակցությունների առաջնորդներ Իսա Գամբարը եւ Ալի Քերիմովը Մինսկի խմբի առաջարկած «փաթեթային», «փուլային» եւ «Ընդհանուր պետություն» տարբերակները համարել են «անընդունելի»:

Ազգային անկախության կուսակցության առաջնորդ Էթիբար Մամեդովի տվյալներով «արդեն այսօր Հ. Ալիեւի աշխատակազմի ղեկավար Ռամիզ Մեհտիեւը նախապատրաստում է սոցիոլոգիական ապագա հարցումների արդյունքները. նրա համոզմամբ՝ Ադրբեջանի բնակչության շուրջ 80 տոկոսը «կողմ» կքվեարկի «Ընդհանուր պետություն» բանաձեւին, 20 տոկոսը՝ «դեմ»:

Ադրբեջանի նախկին արտգործնախարար Թոֆիկ Զուլֆուգարովը «Էխո» օրաթերթին տված հարցազրույցում ասել է. «ԵԱՀԿ ՄԽ առաջարկները ԼՂ հակամարտության կարգավորման՝ վերջնական համաձայնագրի նախագծեր չեն: Դրանք միայն թեզեր են, որոնց շրջանակներում կծավալվեն բանակցությունները: Եվ միայն բանակցությունների արդյունքում կարող են ծնվել համաձայնագրի նախագծեր, որոնք կլինեն իրավականորեն պարտավորեցնող փաստաթղթեր ու կստորագրվեն»: Զուլֆուգարովն ասել է, որ առնվազն 8-10 տարի կպահանջվի, որպեսզի ստորագրվի ԼՂ կարգավորման վերջնական համաձայնագիրը:

Թ. Հ.

ՏԱՐԱԾԱՇՐՋԱՆ

Պատանդներին ու ռազմագերիներին հարկավոր է փնտրել

2000 թվականին Գերմանիայում գրանցվել է ղարաբաղյան հակամարտության ժամանակ անհետ կորածների եւ պատանդների որոնման ու գերիների ազատագրման աշխատանքային խումբ, որի ղեկավար Բեռնարդ Քլասենը օրերս ժամանեց Ստեփանակերտ:

Բ. Քլասենի խոսքերով, նման խնդիրներով զբաղվող մասնավոր անձանցից բաղկացած խումբը գոյություն ունի 1995 թվականից եւ արդեն որոշակի աշխատանք է կատարել պատանդների գտնման վայրի որոնման ու բացահայտման եւ նրանց ու հարազատների միջեւ շփում կազմակերպելու ուղղությամբ: Խումբն օժանդակել է նաեւ հակամարտող կողմերի շահագրգիռ պաշտոնական կառույցների ուղիղ համագործակցության ակտիվացմանը: Անցյալ տարի, խմբի նախաձեռնությամբ, Բաքվում, ԵԱՀԿ-ի հովանու ներքո, կազմակերպվել է հանդիպում պատանդների եւ ռազմագերիների խնդրով:

Խումբը, ինչպես նշել է Բ. Քլասենը, համագործակցում է Հայաստանի, Ադրբեջանի ու Լեռնային Ղարաբաղի համապատասխան մարմինների, նաեւ՝ տարածաշրջանում մշտապես գործող միջազգային կազմակերպությունների հետ: Նա նկատել է, որ Բաքվում իրենց պաշտոնապես թույլատրել են հաճախել Ադրբեջանի ՆԳՆ եւ ԱԱՆ ենթակայության տակ գտնվող բոլոր կալանավայրերը, բայց մինչեւ այժմ չկա զորամասեր եւ պաշտպանության նախարարության իրավասության ներքո գտնվող այլ օբյեկտներ այցելելու թույլտվություն, չնայած խումբը հայ ռազմագերիների հարազատներից ստացել է տեղեկություններ, որ հենց այդ վայրերում են պահվում գերիները: Ղարաբաղում խումբն այցելել է Շուշիի բանտ: Ռազմական օբյեկտներ այցելելու անհրաժեշտություն չի եղել:

Խմբի գլխավոր խնդիրներից մեկը, ինչպես նշեց նրա ղեկավարը, ռազմագերիներին եւ պատանդների ցուցակների հստակեցումն է: Ցավոք, վերջին ժամանակներս այդ ցուցակները հիմնականում փոխվում են այն մարդկանց ողբերգական ճակատագրի հաշվին, որոնք, ըստ վկաների տվյալների, ողջ չեն: Միեւնույն ժամանակ չորսամյա գերությունից անցյալ տարի Ստեփանակերտցի Նելսոն Ոսկանյանի փրկագնման նախադեպը վկայում է, որ չնայած ռազմագերիներ եւ պատանդներ չլինելու մասին պետության հավաստիացումներին, այդուհանդերձ կան, նրանց պետք է փնտրել եւ վերադարձնել հայրենիք:

Բ. Քլասենը նշեց, որ հայ եւ ադրբեջանցի պատանդների ու ռազմագերիների մի շարք փոխանակումներ եւ փրկագնումներ տեղի են ունենում Վրաստանի միջոցով եւ վերջինիս ներկայացուցիչները կարող են նպաստել տեղեկատվություն ձեռք բերելու գործում:

Օրերս Բ. Քլասենը կայցելի Երեւան, իսկ մեկ ամիս հետո՝ Բաքու:

«Դե-Ֆակտո»

Ֆինանսական ցնցումներ Վրաստանում եւ Թուրքիայում

Երեկ Վրաստանում գրանցվել է ազգային տարադրամի՝ լարիի անկում: Բորսայում մեկ դոլարը փոխանակվել է 2,165 լարի հարաբերակցությամբ, մինչդեռ երկրի 2001 թ. պետբյուջեն հաշվարկված է մեկ դոլարը երկու լարի հարաբերակցությամբ: Չնայած այն իրողությանը, որ վրացական տնտեսությունը գտնվում էր կոլապսի վիճակում, Վրաստանի ազգային բանկը մինչեւ երեկ կարողանում էր պահպանել լարիի փոխարժեքը:

Շարունակվում է ճգնաժամը նաեւ Թուրքիայում: Երեկ թուրքական լիրայի փոխարժեքը ԱՄՆ դոլարի նկատմամբ արժեզրկվել է 40 տոկոսով: Այժմ մեկ դոլար գնելու համար անհրաժեշտ է մեկ միլիոն լիրա: Թուրքիայի կառավարությունը հայտարարել է, որ հրաժարվում է ազգային տարադրամի անկումը կանխելու միջոցներ ձեռնարկելուց: Հայտարարության մեջ նշվում է, որ լիրայի արժեզրկումը կխթանի թուրքական արտադրանքի արտահանման ծավալների մեծացումը եւ զբոսաշրջությունից ստացվող եկամուտների ավելացումը, ինչպես նաեւ կնպաստի ներքին պարտքի համեմատաբար հեշտ մարմանը:

Մոլորակի կլիման 21-րդ դարի վերջին. Զգուշացնում են ՄԱԿ-ի փորձագետները

Փետրվարի 21-ին Ժնեւում ՄԱԿ-ի կլիմայի փոփոխման միջկառավարական խմբի 440 փորձագետները հրապարակեցին զեկուցագիր՝ մոլորակի դարավերջյան կլիմայի մտահոգիչ կանխատեսումներով: Փաստաթղթում մասնավորապես նշվում է, որ մինչեւ դարավերջ ջերմոցային էֆեկտի հետեւանքով երկրագնդի մթնոլորտը կտաքանա 1,4-5,8 աստիճանով: Եթե ածխաթթու գազի զանգվածային արտանետումները շարունակվեն, ապա կլիմայի զգալի փոփոխություններ կդիտվեն բոլոր աշխարհամասերում:

Աֆրիկայում տնտեսական եւ տեխնոլոգիական միջոցների պակասը կբարդացնի իրավիճակը: Միջերկրածովյան եւ հարավային շրջաններում սաստիկ երաշտներ կլինեն: Աշխարհամասի հյուսիսում եւ հարավում անապատների տարածքը կընդլայնվի, այլ շրջաններում կլինեն հեղեղումներ եւ երաշտներ: Աֆրիկյան գետերը շատ զգայուն են կլիմայի փոփոխությունների նկատմամբ: Հյուսիսում եւ հարավում քաղցրահամ ջուրը կարող է պակասել: Հեղեղումները եւ երաշտները կնվազեցնեն հացահատիկի եւ մյուս կենսական գյուղմթերքների արտադրությունը, մասնավորապես՝ սնունդ ներմուծող փոքր երկրներում: Վարակիչ հիվանդությունները կարող են տարածվել նորանոր շրջանում:

Ավստրալիան եւ Նոր Զելանդիան բավական հեշտությամբ կհարմարվեն կլիմայի փոփոխություններին: Բնիկների վիճակը քիչ ավելի ծանր կլինի: Երաշտը, անձրեւները եւ արեւադարձային փոթորիկները հաճախակի կդառնան: Չորային շրջաններում ջրամատակարարումը կդժվարանա: Մթնոլորտում ածխաթթու գազի կուտակումը կարող է ավելացնել գյուղմթերքների արտադրությունը, բայց հետագայում տեղ-տեղ կարող է հակառակ արդյունք տալ:

Ասիական երկրներից շատերը բնապաշարներ ու տեխնիկա չունեն ապագայում կլիմային հարմարվելու համար: Բարեխառն եւ արեւադարձային գոտիներում արդեն իսկ հաճախակի են դարձել ցիկլոնները, հեղեղումները, երաշտներն ու հրդեհները: Ջրերի մակարդակի բարձրացումը, ցիկլոնների հետ զուգորդվելով՝ կհանգեցնի ափամերձ զգալի տարածքների բնակչության տեղահանմանը: Մասնավորապես ջրի տակ կանցնի Բանգլադեշի տարածքի 10 տոկոսը: Կենտրոնական չորային շրջաններում ջուրն էլ ավելի կպակասի: Բարեխառն եւ արեւադարձային ափամերձ շրջաններում մուսոնների ռեժիմի փոփոխումը կհանգեցնի գյուղատնտեսական արտադրության անկման: Հյուսիսում անձրեւները, թերեւս, բարերար ազդեցություն կունենան: Սառցամածության սահմանը կտեղաշարժվի հյուսիս: Ճահճատենդը, դենգեն, խոլերան կտարածվեն: Շոգը կսպանի ավելի մեծ թվով մարդկանց:

Հարավային եւ Կենտրոնական Ամերիկայում հեղեղներ, փոթորիկներ եւ ցիկլոններ ավելի շատ կլինեն: Արեւադարձային շրջանում ջրի պաշարները վտանգի տակ կհայտնվեն նստվածքների պատճառով: Անդյան լեռների սառցադաշտերից սկիզբ առնող գետերի ու վտակների մի մասը կցամաքի: Չնայած մթնոլորտի ածխաթթու գազը խթանում է բույսերի ֆոտոսինթեզը, բայց շատ շրջաններում գյուղմթերքների արտադրությունը կնվազի: Ջրերի բարձրացումից կտուժեն որոշ ենթակառույցներ: Հեղեղումները, հողի սողքը կհանգեցնեն վարակիչ հիվանդությունների տարածմանը:

Հյուսիսային Ամերիկան առանձնապես չի տուժի կլիմայի փոփոխություններից: Ցիկլոններ եւ փոթորիկներ շատ կլինեն արեւելքում, մասնավորապես Ֆլորիդայում: Կենտրոնական շրջաններում երաշտները հաճախակի կդառնան: Հյուսիս-արեւմուտքում ձյան հալոցքից հետո ջուրն առատ կլինի, իսկ ամռանը՝ սակավ: Մեծ լճերի մակարդակը կիջնի: Մեծ հարթավայրերում երաշտի հետեւանքով բերքատվությունը կնվազի: Օդի աղտոտումը կշարունակվի: Մալարիայի եւ այլ տարափոխիկ հիվանդությունների տարածման սահմանը կտեղաշարժվի հյուսիս:

Եվրոպայում առավել խոցելի են հարավային եւ բեւեռամերձ շրջանները: Հյուսիսում ձմռանը տեղումներ շատ կլինեն, ափամերձ շրջաններում առաջացնելով հեղեղումներ: Հարավում ամռանը հաճախ երաշտ կլինի: Սառցադաշտերի մակերեսը կիսով չափ կկրճատվի: Հյուսիսում գյուղմթերքների արտադրությունը կարող է աճել, հարավում՝ նվազել: Հարավում ջրի հետ կապված խնդիրներ կլինեն: Լեռնային զբոսաշրջությունը վնասներ կկրի: Շոգի հետեւանքով ավելի շատ զոհեր կլինեն:

Պ. Ռ.

ՄՇԱԿՈՒՅԹ

Բորիս Պաստեռնակի «Մշտական մենությամբ լի է ամեն ինչ կյանքում եւ բնության մեջ» հայտնի տողն ամենից շատ թերեւս կարող է հասցեագրված լինել արվեստագետին: Ստեղծագործող անհատը եւ նրա գործը միշտ էլ ինչ-որ մեկուսացման, ներփակվածության մեջ են, հաճախ էլ անմատչելի են ընկալման համար: Արվեստագետի ներփակ տարածքն արտաքուստ նման է լեռան կատարին գտնվող մենախցի (ինչպես դա նկարագրված է ճապոնական միջնադարյան «Իսե Մոնոգատարի» առակում), որտեղից երեւում են միայն հավքերի թռիչքները եւ աստղալից երկինքը:

«Լռությունը բացարձակ է, եւ երաժշտությունը ձգտում է նրան»

Բայց արվեստագետի առջեւ բացվում է տարածության նոր չափում՝ անվերջությունը, աշխարհը՝ բաբախուն ժամանակի ջնջված սահմաններով, բայց մարդկային պատմության համադեսների հետքերով: Ստեղծագործության մեջ արտացոլելով իրական գիտակցության եւ զգացողության սահմաններից դուրս գտնվող բաների ներկայությունը, արվեստագետը կարող է առարկայորեն այժմեականացնել ոգու արարքները՝ սեփական ստեղծագործության մեջ դրոշմելով այդ պայծառացման հետքերը:

Նման «միայնակ» արվեստագետներից էր Ավետ Տերտերյանը (1929-1994): Հիմա, երբ անցյալ դարը երեւում է ասես ափի մեջ, կարելի է համարձակորեն Տերտերյանին դասել 20-րդ դարի հայ արվեստի առավել նշանակալի մարդկանց շարքին, որոնք իրենց ստեղծագործությամբ հարստացրին համամարդկային ժառանգությունը: Եվ Տերտերյանի մահվանը հաջորդող յուրաքանչյուր տարին դառնում է այդ փաստի հաստատումը:

Այս առումով նշանակալի էր նաեւ անցած տարին: Նիժնի Նովգորոդում լույս տեսավ կոմպոզիտորի 70-ամյակին նվիրված գիտաժողովի նյութերի ժողովածուն: Գիտաժողովը, ինչպես նաեւ զուգահեռ փառատոնը, միավորված էին ընդհանուր թեմայով. «Հոգեւոր միասնության ուղիով: Ավետ Տերտերյանը բարեկամների շրջանում»: Նույն անունն է կրում նաեւ ժողովածուն, որի հեղինակները Հայաստանի, Ռուսաստանի եւ Լիտվայի երաժշտագետներն են (կազմող՝ Լիդիա Պտուշկո): Կարեւոր միջազգային իրադարձություն եղավ հեղինակային լազերային սկավառակի թողարկումը Տերտերյանի վերջին՝ 7-րդ եւ 8-րդ սիմֆոնիաների ձայնագրություններով: Թողարկումն իրականացրեց «Հանս Սիկորսկի» հայտնի հրատարակչական ընկերությունը (Համբուրգ) բելգիական «MEGA DISC» ձայնագրման ֆիրմայում: Կատարողը Եկատերինբուրգի (որտեղ հանկարծամահ եղավ հայ կոմպոզիտորը) Ուրալյան ֆիլհարմոնիկ նվագախումբն է, դիրիժորն է Դմիտրի Լիսը:

Արդեն 21-րդ դարի սկիզբը բերեց Տերտերյանի երաժշտության նոր ընթերցումներ: Հունվարի 12-ին Հոլանդիայի Ուտրեխտ քաղաքում կատարվեց եւ միաժամանակ հեռարձակվեց 6-րդ սիմֆոնիան: Ռադիոյի կամերային նվագախմբի եւ Ամստերդամի կապելլայի վահանակի մոտ էր Եվրոպայում լավ հայտնի դիրիժոր ու կոմպոզիտոր Պետեր Յոտվյոշը: Համերգն անցկացվում էր «Երաժշտությունը սրտում» ձեռնարկումների շրջանակում, որը ներկայացնում էր ձայներիզի ու նվագախմբային հնչողության համադրումներ, եւ այդ նպատակով ընտրված էր Տերտերյանի սիմֆոնիան, որտեղ կոմպոզիտորն օգտագործում է ֆոնոգրամներ: Հոլանդացի մենեջեր Վ. Հյոգեվելդտի կարծիքով, Ուտրեխտում սիմֆոնիայի հաջողությունը հաստատեց, որ «6-րդ սիմֆոնիան Տերտերյանի գլուխգործոցներից մեկն է»:

Բայց Երեւանն էլ հեռու չի մնում աշխարհում Տերտերյանի ստեղծագործության նկատմամբ մշտապես պահպանվող հետաքրքրությունից: Այստեղ նրա երաժշտության նվիրյալներից մեկը Հայաստանի ֆիլհարմոնիկ նվագախմբի դիրիժոր Ռուբեն Ասատրյանն է, որը մի քանի տարի իրականացրել է Ավետ Տերտերյանի մի շարք սիմֆոնիաների, մասնավորապես 1-ինի (նա այդ սիմֆոնիան նաեւ ձայնագրել է կոմպակտ սկավառակի վրա), 2-րդի, 3-րդի, 6-րդի կատարումները: Դիրիժորի ծրագրերի մեջ են մտնում Տերտերյանի բոլոր սիմֆոնիաների կատարումը եւ ըստ Հենրիխ ֆոն Քլայստի նովելի նրա գրած «Երկրաշարժ» օպերայի համերգային ընթերցման նախապատրաստումը:

Օրերս Ա. Խաչատրյանի անվան մեծ համերգասրահում Ռուբեն Ասատրյանի ղեկավարությամբ կատարվեց 1981 թ. կամերային-նվագախմբի, կամերային երգչախմբի եւ 9 ֆոնոգրամի համար գրված 6-րդ սիմֆոնիան: Ինչպես եւ քսան տարի առաջ, Տերտերյանի երաժշտությունն ունկնդիրներին տիրականորեն ներքաշեց իր անկրկնելի հնչունային աուրայի մեջ՝ ստիպելով հետեւել երաժշտական նյութի զարգացման խորհրդին: Դրան զգալի չափով նպաստեց դիրիժորը՝ միաձուլելով բոլոր կատարողական միջոցները (ֆիլհարմոնիայի նվագախմբային եւ երգչախմբային ուժերը, Արարատյան թեմի «Մանկունք» մանկական երգչախումբը եւ բազմականալ մեխանիկական ձայնագրությունը, որը Համբարձում Տեր-Հովհաննիսյանը տարածեց դահլիճի տարբեր բարձրախոսներով): Կենդանության օրոք հնչյունային ռեժիսորի վահանակի մոտ նստում էր ինքը՝ հեղինակը, հենց այդպես կատարվեց սիմֆոնիան 1985 թ.՝ ժամանակակից երաժշտության «Վարշավյան աշուն» փառատոնում: Հետաքրքիր է, որ այդ սիմֆոնիան մյուսներից շատ է կատարվել միջազգային փառատոներում. պրեմիերան տեղի ունեցավ 1983 թ. Զագրեբի երաժշտական բիենալեում, իսկ ավելի ուշ՝ 1986 թ. կատարվեց Բեռլինի, 1988 թ.՝ Բոստոնի փառատոներում:

Ութ սիմֆոնիայի հեղինակ Ա. Տերտերյանն իր գրեթե բոլոր սիմֆոնիաներում պահպանում է միասնական հայեցակարգային դիրքորոշում: Հրաժարվելով ցիտատային եւ ժանրային-կենցաղային ատրիբուտներից, ունկնդրին տրամադրելով կոնկրետ բովանդակության Տերտերյանը մտածում է բացառապես վերացական կատեգորիաներով: Նույնիսկ սիմֆոնիայի նյութի մեջ ազգագրական նշանների ընդգրկման դեպքում (Տերտերյանը լայնորեն օգտագործում է ժողովրդական գործիքները) կոմպոզիտորը դրանք մեկնաբանում է ընդհանրացված կերպով, ենթարկելով ստեղծագործության փիլիսոփայական գաղափարին: Եվ այդ մեկնաբանության գաղտնիքը զարմանալի է նրանով, որ հեղինակն օգտվում է ավելի շուտ երաժշտության տարրերից, քան դրա միջոցներից, բայց տարրը կարեւորում, նախապատճառ եւ հիմք է դարձնում պատկառելի երաժշտական մեծաբեկորի կառուցման համար: Խորհրդանշանի վերածվելով՝ պարզագույնը համընդհանուրի ընդգրկում է ստանում:

6-րդ սիմֆոնիայի երաժշտական ծեսը նաեւ կառուցված է մի շարք խորհրդանշական տարրերից: Սակայն տարրերից մեկը (երգչախմբի կողմից շարականի պես համաչափորեն արտաբերվող հայոց այբուբենի հնչույթները) իր վրա որոշակի իմաստաբանական բեռ է կրում: Այն կապված է հայ ժողովրդի հոգեւոր պատմության հետ եւ սիմֆոնիայում դառնում է «Արիադնեի թել» (Ռ. Ասատրյանի դիրիժորական ընթերցման մեջ դա խիստ ընդգծված էր):

Սիմֆոնիայի մյուս առանձնահատկությունը հնչողության երկու տեսակների միավորումն է. մեկը դահլիճում երաժիշտների կողմից ստեղծվող իրական հնչողությունն է, մյուսը՝ ժապավենի վրա գրանցվածը: Հեղինակի խոսքերով, «մերձավորի մեջ հեռավորի արտացոլման եւ հակառակ գաղափարն» առնչվում է փիլիսոփայական մտքի եւ բուն արվեստի առաջադրած աշխարհների կապի բազմաթիվ հիմնահարցերի, աշխարհներ, որ չես տեսնում կամ չգիտես, բայց ընկալում եւ տեսանելի ես դարձնում:

Իսկ թե ինչու 6-րդ սիմֆոնիան, չնայած Ավետ Տերտերյանի ինչպես նախորդ, այնպես էլ հաջորդ սիմֆոնիաների հետ առկա ընդհանրությանը, առանձնահատուկ է: Նա ստեղծում է ծննդյան եւ զարգացման ոլորտների միաձուլման հնարավորություն, որը ներկայանում է որպես անբաժանելի եւ մշտապես նորացող գործընթաց: 6-րդ սիմֆոնիայի յուրաքանչյուր կատարում եւ ունկնդրում առիթ է տալիս զգալու մասնակցությունն այդ գործընթացին, որը գուցեեւ ենթակա չէ մեր բանականությանը, բայց ընկալվում է ոգու կողմից:

ՍՎԵՏԼԱՆԱ ՍԱՐԳՍՅԱՆ,
Արվեստագիտության դոկտոր

1700

Մշակույթի ներկայացուցիչների խորհուրդ

Հայաստանում քրիստոնեության պետական կրոն հռչակման 1700-ամյակի տոնակատարության կազմակերպման պետական հանձնաժողովը ձեւավորել է մշակույթի ոլորտի անվանի ներկայացուցիչներից եւ արվեստաբաններից կազմված խորհուրդ, որը ծանոթանալով միջոցառումների վերաբերյալ ներկայացված առաջարկություններին, կքննարկի յուրաքանչյուր միջոցառման հայեցակարգը, հոգեւոր-մշակութային առանձնահատկությունները, սցենարական պլանը կամ ռեժիսորական առաջարկությունները եւ իր խորհուրդներով կօժանդակի կոնկրետ ծրագրերի մշակութային անհրաժեշտ մակարդակի ապահովմանը:

Խորհուրդը, որի կազմում են Հրանտ Մաթեւոսյանը, Ռազմիկ Դավոյանը, Հենրիկ Հովհաննիսյանը, Տիգրան Լեւոնյանը, Ռոբերտ Ամիրխանյանը, Սեն Արեւշատյանը, Շահեն Խաչատրյանը, Արմեն Սմբատյանը, Արեւշատ Ավագյանը, Կարեն Աղամյանը, Դավիթ Մուրադյանը եւ այլք, երեկ իր անդրանիկ հանդիպումը գումարեց:

Հայաստանում քրիստոնեության պետական կրոն հռչակման 1700-ամյակի տոնակատարության կազմակերպ-

ման պետական հանձնաժողովի նախագահի տեղակալ Խ. Հարությունյանը խորհրդակցական մարմնի անդամներին ներկայացնելով պետական ծրագրում ընդգրկված միջոցառումները, նկատեց, որ պետական հանձնաժողովը ստեղծագործական կոլեկտիվներից, առանձին կատարողներից եւ հեղինակներից ստացել է մի քանի տասնյակ առաջարկություններ (ծրագրեր), որոնք կարիք ունեն լուրջ մասնագիտական գնահատման եւ արժեւորման, եւ նկատի ունենալով այդ հանգամանքը, ձեւավորել է խորհրդակցական մարմինը: Խ. Հարությունյանը նկատեց, որ խորհուրդը, ծանոթանալով միջոցառումների վերաբերյալ ներկայացված առաջարկություններին, կքննարկի յուրաքանչյուր միջոցառման հայեցակարգը, մոտեցումները, հոգեւոր-մշակութային առանձնահատկությունները, սցենարական պլանը կամ ռեժիսորական առաջարկությունները:

ՀԱՅԱՍՏԱՆՈՒՄ ՔՐԻՍՏՈՆԵՈՒԹՅԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ԿՐՈՆ ՀՌՉԱԿՄԱՆ 1700-ԱՄՅԱԿԻ ՏՈՆԱԿԱՏԱՐՈՒԹՅԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՄԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎԻ ԼՐԱՏՎԱԿԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

ՀԱՄԱՌՈՏ

Նեգր երեխա, անունը՝ Կոմիտաս

Դետրոյթում (ԱՄՆ) մի նեգր կին որոշել է իր նորածին որդու անունը դնել Կոմիտաս, տեղական արտասանությամբ՝ Կոմայտաս: Պատճա՞ռը: Տիկինը տեղի թերթերից մեկի թղթակցին բացատրել է, որ ինքն այդ անունը վերցրել է նույն քաղաքի կենտրոնական հրապարակում գտնվող «վայելուչ սեւ անձնավորության» արձանի պատվանդանի վրա գրվածից: Եվ իրավացիորեն. հիշյալ «վայելուչ սեւ անձնավորությունը» մեր Կոմիտասն է՝ կառուցված սեւ բրոնզից, հայտնի քանդակագործ Արտո Չաքմաքչյանի հեղինակությամբ:

Ժակ եւ Շիրակ

Փարիզի «Յառաջ» օրաթերթից ենք տեղեկանում, որ շիրակցի մի կին վերջերս ծննդաբերել է զույգ արու զավակ եւ որոշել է, ի պատիվ Հայոց ցեղասպանությունը ճանաչած Ֆրանսիայի նախագահի, իր նորածին որդիների անունը կնքել Ժակ եւ Շիրակ: Առողջություն ենք մաղթում թե՛ Ժակին, թե՛ Շիրակին, թե Ժակ Շիրակին եւ թե՛ շիրակցի հայուհուն:

ԾԱՂՐԱՆԿԱՐՉԻ ՀԱՆԵԼՈՒԿԸ

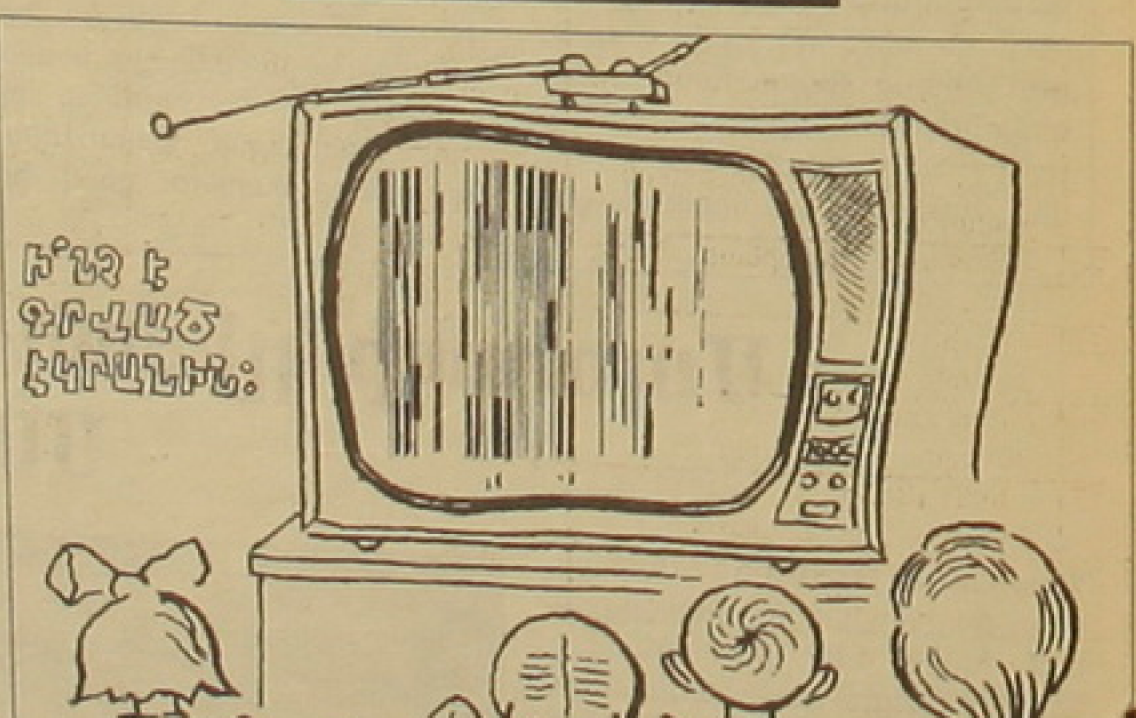

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՕՐԱՑՈՒՅՑ

Փետրվարի 23

Հայոց տոմարի Ծմակ օրը

ՏԱՐԵԳՐՈՒԹՅԱՆ ԱՅՍ ՕՐԸ

- 1932 թ. Երեւանում լույս տեսավ Հայաստանի խորհրդային գրողների ֆեդերացիայի օրգան «Գրական թերթ»-ի առաջին համարը:
- 1936 թ. Թիֆլիսում բացվեց հայկական մշակույթի տունը:
- 1959 թ. Երեւանում հիմնադրվեց Արաբական երկրների հետ բարեկամության եւ մշակութային կապի խորհրդային ընկերության հայկական բաժանմունքը:

ԾՆՎԵԼ ԵՆ

- Մաղաքիա (Պողոս) Օրմանյանը (1841 թ., Կ.Պոլիս), ազգային-պահպանողական ուղղության հաս.-քաղ. գործիչ, հրապարակախոս, մեծ պատմաբան, բանասեր, Կ. Պոլսի հայոց պատրիարք:
- Սերգո Համբարձումյանը (1910 թ., Օրդուբադ, գ. Բիս), ԽՍՀՄ սպորտի վաստ. վարպետ, ծանրորդ:
- Արթուր Թարխանյանը (1932 թ., Երեւան), ճարտ. միջազգային ակադեմիայի Մոսկվայի մասնաճյուղի պատվավոր անդամ, ժող. ճարտարապետ:

ՀԵՂԻՆԵ ՂԱՐԱԳՈՒԼՅԱՆ

www.azg.am

ՀՀ ՊԵՏԱԿԱՆ ԳՈՒՅՔԻ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆԸ ՄՐՑՈՒՅԹՈՎ ԵՎ ԲԱԺՆԵՏՈՄՍԵՐԻ ԱԶԱՏ ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹՅԱՄԲ ՄԱՍՆԱՎՈՐԵՑՄԱՆ Է ՆԵՐԿԱՅԱՑՆՈՒՄ

N	Ձեռնարկության անվանումը	Հասցեն	Գործունեության տեսակը	Մասնավորեցման ձեւը	Մասնավորեցվող գույքի գնահատվ. արժեքը (հազ. դրամ)	Մասնավորեցվող գույքի նվազ. գինը (%) կամ (հազ. դրամ)	Մասնավորեցվող բաժնետոմսերի քանակը	Պարտավորություններ (հազ. դրամ)	Տեղեկատ. (ազդագիր) հրապար.	Մասնավորեցման		Զբաղեցրած հողատարածքը /հա/
										սկիզբը	ավարտը	
1	«Կոշիկի «Արաքս» ֆաբրիկա» ԲԲԸ	ք. Երեւան, Միկոյան փ. 13	կոշիկի արտադրություն	մրցույթ	236711	30161	-	39798	25.01.01	25.01.01	02.03.01	1.8
2	Լուծարված «Արթիկի հացաընդունում» ՊՓԲԸ-ի գույք	ք. Արթիկ, Գորկու 1	-	մրցույթ	40770	6120	-	չունի	25.01.01	25.01.01	06.03.01	1.87
3	Լուծարված «Վանաձորի «Հաց» գործարանի #2 արտադրամաս» ՊՓԲԸ-ի գույք	ք. Վանաձոր, Աղայան 73	-	մրցույթ	7739	3870	-	չունի	25.01.01	25.01.01	06.03.01	0.2
4	Լուծարված «Ալավերդու հացաընդունում» ՊՓԲԸ-ի գույք	Լոռու մարզ, ք. Ալավերդի Փիրուզյան 6ա	-	մրցույթ	39868	5980	-	չունի	16.02.01	16.02.01	16.03.01	-
5	«Լուծարված «Դիլիջանի հացի գործարան» ՊՓԲԸ-ի գույք	Տավուշի մարզ, ք. Դիլիջան Շամախյան 2	-	մրցույթ	55241	8286	-	չունի	16.02.01	16.02.01	16.03.01	1.2
6	Լուծարված «Վանաձորի «Հաց» գործարանի #19 արտադրամաս ՊՓԲԸ-ի գույք	Լոռու մարզ, ք. Վանաձոր Նարեկացու 1	-	մրցույթ	4865	2440	-	չունի	16.02.01	16.02.01	20.03.01	0.1
7	Լուծարված «Հրազդանի հացի գործարան» ՊՓԲԸ-ի գույք	Կոտայքի մարզ ք. Հրազդան	-	մրցույթ	66084	9913	-	չունի	16.02.01	16.02.01	20.03.01	1.7
8	Լուծարված «Կապանի հացաընդունում» ՊՓԲԸ-ի գույք	Սյունիքի մարզ, ք. Կապան Երկաթուղայինների 16	-	մրցույթ	17029	2555	-	չունի	16.02.01	16.02.01	20.03.01	0.53
9	Լուծարվող «Տարոն» ՓԲԸ-ի հիմնական միջոցները	Արմավիրի մարզ, ք. Արմավիր, Երեւանյան 56	-	մրցույթ	93978.7	28194	-	չունի	16.02.01	16.02.01	23.03.01	7.445
10	Լուծարվող «Ավտոգենմաշ» ՓԲԸ-ի հանգստի գոտու հիմնական միջոցները	Լոռու մարզ, ք. Վանաձոր Թեժ Լեռ	-	մրցույթ	22395.6	5599	-	չունի	16.02.01	16.02.01	23.03.01	0.05
11	Լուծարվող «Կարի ինստիտուտի» ՊՓԲԸ-ի հիմնական միջոցները	ք. Երեւան, Մոլդովական 43	-	մրցույթ	252466	63116.5	-	չունի	16.02.01	16.02.01	27.03.01	0.65
12	Լուծարվող «Հայկոնտակտ» ՊՁ-ի «Ագրոհամալիր» ԴՁ-ի Եղվարդի գլխամասի հիմնական միջոցները	Կոտայքի մարզ, ք. Եղվարդ Երեւանյան խճուղի	-	մրցույթ	139607.8	34902	-	չունի	16.02.01	16.02.01	27.03.01	0.22
	ՆԱԽԱՊԱՏՐԱՍՏՄԱՆ ԸՆԹԱՑՔՈՒՄ ԵՆ											
13	«Ապարանի ԲՈՒԱՏ» ՊՓԲԸ	Արագածոտնի մարզ ք. Ապարան, Գայի փ. 1	բեռնաուղեւորափոխադրում	ԲԱԲ	38181	50%-ից ավելի	38181	13279	-	-	-	0.77
14	«Ստեփանավանի ԲՈՒԱՏ» ՊՓԲԸ	Լոռու մարզ, ք. Ստեփանավան, Բաղրամյան 145	բեռնաուղեւորափոխադրում	ԲԱԲ	62735	50%-ից ավելի	62735	1644	-	-	-	1.7
15	«Ջերմուկի ԲՈՒԱՏ» ՊՓԲԸ	Վայոց ձորի մարզ ք. Ջերմուկ	բեռնաուղեւորափոխադրում	ԲԱԲ	62046	25%-ից ավելի	62046	4730	-	-	-	2.4
16	«Արթիկի ԲՈւԱՏ» ՊՓԲԸ	Շիրակի մարզ, ք. Արթիկ Գործարանային 2	բեռնաուղեւորափոխադրում	ԲԱԲ	99288	25%-ից ավելի	99288	3578	-	-	-	3.1
17	«Աղանձուտ» ՊՓԲԸ	Սյունիքի մարզ գյուղ Տաթեւ	էլեկտրոն. սարք. արտադրություն	ԲԱԲ	5654	25%-ից ավելի	5654	179	-	-	-	0.2355
18	«Արեւ» ՓԲԸ ք. Ապարան, Գայի 20	Արագածոտնի մարզ արտադրություն	էլ. սարքերի	ԲԱԲ	39251	25%-ի չափով	39251	23073	-	-	-	3.85
19	«Աբովյանի ԲՈՒԱՏ» ՊՓԲԸ	Կոտայքի մարզ, գ. Մայակովսկի	բեռնաուղեւորափոխադրում	ԲԱԲ	109616	50%-ի չափով	109616	29062	-	-	-	2.8
20	«Երեւանի թ. 3 բեռնատար ավտոտրանսպորտային» ՊՓԲԸ	ք. Երեւան, Արցախի 34	բեռնափոխադրում	ԲԱԲ	23530	50%-ի չափով	23530	582	-	-	-	1.997
21	«Հայկահույք» ՊՁ, թիվ 11 խանութ ԱՇՕ	ք. Երեւան, Աճառյան փողոց	չի ծավալում	ուղղակի վաճառք	1200	-	-	չունի	-	-	-	0.22
22	«Վանաձորի հյուրանոց» ՊՓԲԸ Մաշտոցի 1	Լոռու մարզ, ք. Վանաձոր սպասարկում	հյուրանոցային	մրցույթ	14006	25%	-	2634.4	-	-	-	0.275
23	«Զվարթնոց» ՓԲԸ պետական բաժնեմաս	Արմավիրի մարզ, ք. Էջմիածին Շրջանային 5	էլսարքավորումների արտադր.	մրցույթ	51394	25%	-	37276	-	-	-	1.2
24	«Անիպեմզա կոմբինատ» ՊՓԲԸ գյուղ Անիպեմզա	Շիրակի մարզ, արտադրություն	շինանյութերի	մրցույթ	30558	50%	-	1296	-	-	-	13
25	«Հատիս» ԲԲԸ-ի 34% պետ. բաժնեմասը	Կոտայքի մարզ, ք. Աբովյան, Սեւանի 11	էլեկտրոն. սարք. արտադրություն	ԲԱԲ	10788		3480	6986	-	-	-	10
26	«Կիլիկիա» ԲԲԸ-ի 34% պետ. բաժնեմասը	Կոտայքի մարզ, ք. Աբովյան, Սեւանի 11	շին. իրերի արտադրություն	ԲԱԲ	1722.2		1016	1304	-	-	-	0.63
27	«Վան» ԲԲԸ-ի 34% պետ. բաժնեմասը	Կոտայքի մարզ, ք. Աբովյան, Սեւանի 11	սպառման ապրանքների արտ.	ԲԱԲ	3300		660	16429	-	-	-	0.75
28	«Ճամբարակի ԲՈՒԱՏ» ՊՓԲԸ	ք. Ճամբարակ, Թումանյան փ.	բեռնաուղեւորափոխադրում	մրցույթ	41071	50%		9653.4	-	-	-	1.16
29	«Արարատի բեռնատար ավտոտրանսպորտային» ՊՓԲԸ	Արարատի մարզ, գ. Արարատ Գրիբոյեդովի 11	բեռների փոխադրում	ԲԱԲ	118039	25%-ից ավելի	118039	11704	-	-	-	1.5
30	«Սեւանի ԲՈՒԱՏ» ՊՓԲԸ	Գեղարքունիքի մարզ, ք. Սեւան, Նաիրյան 191	բեռնաուղեւորափոխադրում	ԲԱԲ	34491	25%-ից ավելի	34491	8175	-	-	-	1.8
31	«Տրանսպասարկում» ԲԲԸ-ի պետական բաժնեմասը	ք. Սեւան, Թեյշեբայինի 9	շինարարություն	ԲԱԲ	56552	25%-ից ավելի	56552	3642	-	-	-	2.2124
32	«Հրազդանի ուղեւորատար ավտոտրանսպորտային» ՊՓԲԸ	Կոտայքի մարզ, ք. Հրազդան Վանատուր թաղ. 1	ուղեւորափոխադրում	մրցույթ	22322	25%	-	6111	-	-	-	3
33	«Գամմա» ՓԲԸ-ի թիվ 1 արտադրական «Ավանգարդ» գլխամասի պետբաժնեմաս	Սյունիքի մարզ, ք. Գորիս, Ավանգարդ-2	Ռադիոէլեկտրոնային սարքերի արտադրություն	ԲԱԲ	84321	25%-ից ավելի	67456	37461	-	-	-	1.486

Մասնավորեցման Ծրագիր Հայաստանի Հանրապետությունում

Privatization Project In the Republic of Armenia

Հապավումներ. ԲԱԲ- բաժնետոմսերի ազատ բաժանորդագրություն, ԲՈՒԱՏ- բեռնաուղեւորաավտոտրանսպորտային, ԱՇՕ- անավարտ շինարարության օբյեկտ:

Ազատ բաժանորդագրությամբ եւ մրցույթով մասնավորեցմանը մասնակցելու համար խնդրում ենք դիմել ՀՀ պետական գույքի կառավարման նախարարության աճուրդի կենտրոններ հետեւյալ հասցեներով՝ ք. Երեւան, Սայաթ-Նովա 8, Մաշտոցի 42ա, հեռ. 587983, 560264, 521560:

Լրացուցիչ տեղեկություններ ստանալու համար դիմել ՀՀ պետական գույքի կառավարման նախարարության մասնավորեցման գլխավոր վարչություն, Երեւան, Կառավարական տուն 2 (հեռ. 56 29 33, 52 37 15, 56 33 42), ինտերնետային էջ. http://www.privatization.am, tender@arminco.com/:

Հայտարարության նպատակը գովազդն է, պաշտոնական տեղեկագրերը հրապարակվել են «Հայաստանի Հանրապետություն», «Ժամանակ» եւ «Հայացք տնտեսությանը» թերթերի հատուկ թողարկումներում: Նախարարությունը ողջունում է մասնավորեցման հետ կապված Հայաստանի տնտեսության մեջ ներդրումային յուրաքանչյուր առաջարկ եւ պատրաստ է այն քննարկել շահագրգիռ բոլոր կողմերի հետ:

Web site http://www.privatization.am

Հետեւեք ՀՀ պետական գույքի կառավարման նախարարության հայտարարություններին

ԲԱՑ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹԵԱՆ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏԻ ՕԺԱՆԴԱԿՈՒԹԵԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ
Հայկական մասնաճյուղ (ԲՀԻՕՀՀՄ)

ԲՀԻՕՀՀՄ եւ «Մշակութային կամուրջ» ցանցային ծրագիրը հայտարարում են մրցույթ Հայաստանում փառատոներ, վարպետության դասախոսություններ (մաստեր-կլասներ), մասնագիտական քննարկումներ եւ դասընթացներ կազմակերպելու նպատակով՝ ժամանակակից թատրոնի, պարի, երաժշտության, կինոյի, ինչպես նաեւ գեղարվեստի, կիրառական, վիզուալ եւ ֆոտո արվեստների բնագավառում:

Ծրագրերն ընդունվում են մինչեւ 2001 թ. մարտի 23-ը:

Մրցույթի նկարագրությունը, դիմումի հատուկ ձեւը, ինչպես նաեւ հավելյալ տեղեկություններ կարելի է ստանալ ԲՀԻՕՀՀՄ-ի գրասենյակում հետեւյալ հասցեով՝

Երեւան-10, Պուշկինի 1, բն. 2, հեռ. 542-119, 541-719, 543-901
e-mail:armine@osi.am, ինչպես նաեւ www.osi.am

JOB VACANCY

MEDECINS SANS FRONTIERES

Medecins Sans Frontieres - Belgium announces a job opening for a full-time
FINANCIAL ASSISTANT
Direct supervisor: Financial Coordinator
Main tasks
Is responsible for cashbox operations and registration
Assists financial coordinator with daily accounting and reporting
Prepares tax calculations
Candidate Profile
University degree in management/accounting
Fluency in English
Very good computer skills
Strong interpersonal and communication skills
Work experience in an international organization is desirable
Interested candidates should submit a letter of interest together with their resume before March 7, 2001 to MSF Belgium
Attn: Anahite Hovhannisyan
48 Manushian St., Yerevan
msfb@arminco.com
NO TELEPHONE CALLS, THANK YOU

ԶԻԳԶԱԳ

Այցելէք մեզ

Երեւան
Սայաթ-Նովա 20, Հեռ. 54 27 57, 52 13 34
Մաշտոցի պող. 24, Հեռ. 53 76 75,
Աբովյան 22, Հեռ. 52 87 03
Ֆաքս 151 975

Մրցույթի հրավէր

Հայաստանի Հանրապետության եւ Միջազգային զարգացման ընկերակցության միջեւ ստորագրված թիվ AM 3135 վարկային համաձայնագրի «Անշարժ գույքի գրանցում» ծրագրով սահմանված հանրապետության քաղաքային եւ գյուղական վայրերում կադաստրային քարտեզագրման աշխատանքների իրականացման համար, ՀՀ կառավարությանն առընթեր անշարժ գույքի կադաստրի պետական կոմիտեի «Անշարժ գույքի գրանցում» ծրագրի իրականացման գրասենյակ» ՊՀ-ը բոլոր շահագրգիռ, արտոնագրված իրավաբանական անձանց հրավիրում է մասնակցել հետեւյալ մրցույթներին՝

- պայմանագիր TRP/Mp/2001-1, «Երեւան քաղաքի Կենտրոն, Արաբկիր եւ Դավթաշեն համայնքների վարչական տարածքների կադաստրային քարտեզագրման աշխատանքներ»,
- պայմանագիր TRP/Mp/2001-2, «Երեւան քաղաքի Նորք-Մարաշ, Ավան եւ Քանաքեռ-Զեյթուն համայնքների վարչական տարածքների կադաստրային քարտեզագրման աշխատանքներ»,
- պայմանագիր TRP/Mp/2001-3, «Երեւան քաղաքի Էրեբունի եւ Շենգավիթ համայնքների վարչական տարածքի կադաստրային քարտեզագրման աշխատանքներ»,
- պայմանագիր TRP/Mp/2001-4, «Երեւան քաղաքի Շենգավիթ համայնքի, Աշտարակ, Վաղարշապատ, Վեդի, Ջերմուկ եւ Թալին քաղաքների համայնքների վարչական տարածքների կադաստրային քարտեզագրման աշխատանքներ»:

Մասնակիցը, ըստ իր հայեցողության, հաշվի առնելով իր տեխնիկական հնարավորությունները, կարող է ներկայացնել հայտ ինչպես ամբողջ փաթեթի, այնպես էլ առանձին առաջարկների (Լոտ)-ի համար: Մրցութային փաթեթները ձեռք բերելու եւ պայմաններին մանրամասն ծանոթանալու համար մասնակիցները կարող են դիմել հետեւյալ հասցեով՝
քաղ. Երեւան, Արշակունյաց 7, ՀՀ կառավարությանն առընթեր անշարժ գույքի կադաստրի պետական կոմիտեի «Անշարժ գույքի գրանցում» ծրագրի իրականացման գրասենյակ», ՊՀ, սենյակ 104, հեռ. 56 82 91:

Մրցութային փաթեթների ձեռք բերման վերջին ժամկետ է սահմանվում 2001 թ. մարտի 23-ը, ժամը 18.00:

Մրցութային փաթեթների (լրացված եւ կնքված վիճակում, վերոհիշյալ հասցեով) ներկայացման վերջին ժամկետ է սահմանվում 2001 թ. մարտի 26-ը, ժամը 12.00:

Մրցութային փաթեթների բացումը տեղի կունենա 2001 թ. մարտի 26-ին, ժամը 16.00-ին նույն հասցեով:

Մրցութային փաթեթների բացմանը կարող են ներկա լինել բոլոր ցանկացող մասնակիցները:

ՍԱՄՍՈՆ ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Այսօր, փետրվարի 23-ին, ժ. 19.00, Արամ Խաչատրյան համերգասրահում կկայանա Հայաստանի ֆիլհարմոնիկ նվագախմբի համերգը **Կարեն Դուրգարյանի** ղեկավարությամբ:

Ծրագրում՝

Սերգեյ Պրոկոֆեւ (1891-1953)
Սիմֆոնիա-կոնցերտ թավջութակի եւ նվագախմբի համար
Մենակատար՝ **Արամ Թալալյան**
Իգոր Ստրավինսկի (1882-1971)
«Հրեղեն թռչուն» սիմֆոնիկ սյուիտ
Մորիս Ռավել (1875-1937)
«Դաֆնիս եւ Քլոյե» սյուիտ թիվ 2

Գեղարվեստական ղեկավար եւ գլխավոր դիրիժոր **Էդուարդ Թոփչյան**

ՀՖՆ-ի 2000/2001 թթ. համերգաշրջանի հովանավոր՝ AGBU Հայկական բարեգործական ընդհանուր միություն

Բարձր գնահատելով լրատվամիջոցների գործունեությունը եւ ցանկանալով ապահովել լրագրողների անխափան աշխատանքը Հայաստանի ֆիլհարմոնիկ նվագախմբի համերգներին, խնդրում ենք նախապես դիմումի համաձայն ստանալ համապատասխան արտոնագրեր ՀՖՆ համերգները լուսաբանելու համար:

ՀՖՆ ՄԱՄԼՈ ԾԱՌԱՅՈՒԹԻՒՆ

For Your Internal News of Armenia
Log on to **www.azg.am**
In English, Russian, Armenian and Turkish

«Կերամիկա» ընկերությունը հրավիրում է աշխատանքի բարձրագույն կրթություն ունեցող մինչեւ 35 տարեկան ճարտարապետների:

Պայմաններին ծանոթանալու համար խնդրում ենք դիմել հետեւյալ հասցեով՝ ***Ավան 4, տուն 19, հեռ. 61 63 00:***

Պետք է ներկայանալ հարցազրույցի ամեն օր, բացի շաբաթ եւ կիրակի օրերից, ժ. 17:00-18:00: *Անհրաժեշտ է ներկայացնել ինքնակենսագրություն՝ հայերեն կամ ռուսերեն:*

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՄԵՐԻԿՅԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԸ
մրցութային կարգով աշխատանքի է հրավիրում

- **Պաշտոնահանող տարբեր ստուգարկող/վերանորոգող մասնագետի**

Թեկնածուն պետք է ունենա համապատասխան մասնագիտական կրթություն եւ երեքից հինգ տարվա համապատասխան աշխատանքային փորձ:
Անգլերենի բավարար իմացությունը ցանկալի է:
Պահանջվող փաստաթղթերն են՝ կրթության վկայական, ինքնակենսագրական (resume) եւ երկու մասնագիտական երաշխավորագիր:

- **Խոհարարի օգնական**

Թեկնածուն պետք է ունենա միջնակարգ-մասնագիտական կրթություն (սննդի տեխնիկում) մեկից երկու տարվա համապատասխան աշխատանքային փորձ:
Պահանջվող փաստաթղթերն են՝ միջնակարգ-մասնագիտական կրթության վկայական եւ ինքնակենսագրական (resume):
Փաստաթղթերն ընդունվում են մինչեւ ս. թ. փետրվարի 28-ը, ժ. 17:45:
Դիմել ՀԱՀ-ի կադրերի բաժին հետեւյալ հասցեով՝ Մարշալ Բաղրամյան 40, 50ա սենյակ:

YEREVAN-PARIS-LYON
SABERATOURS-SEVAN
ՍԱԲԵՐԱՏՈՒՐ-ՍԵՎԱՆ
ԵՐԵՎԱՆ-ՓԱՐԻԶ-ԼԻՈՆ

Ավիատոմսեր եւ տուրիզմ

«Սաբերատուր-Սեւան»
ճամփորդական գործակալությունն առաջարկում է.

- *Ավիատոմսեր Երեւանից ուղիղ չվերթերով*

ARMENIAN AIRLINES swissair KLM BRITISH AIRWAYS АЭРОФЛОТ

տրանզիտ քաղաքներով ցանկացած ուղղությամբ եւ ընկերությամբ: Փարիզի օդանավակայանում Ձեզ կդիմավորի մեր գրասենյակի ներկայացուցիչը եւ կհոգա Ձեր բոլոր հոգսերը

- *Գնացքի տոմսեր Եվրոպայում*
- *Հյուրանոցների ամրագրում Հայաստանում եւ արտասահմանում*
- *Բժշկական ապահովագրություն*

375010, ք. Երեւան, Վարդանանց 10
Հեռ. (374 1) 52 54 48, 52 85 48, ֆաքս (3741) 56 40 30
E-mail: sabera@arminco.com

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ
ERNST & YOUNG

«Բիզնես կոնսալթ» եւ «Էրնսթ ընդ Յանգ» ՓԲԸ կազմակերպում են սեմինար-խորհրդակցություն «Հայաստանի Հանրապետության հարկային օրենսդրության մեջ կատարված փոփոխությունները եւ դրանց կիրառման առանձնահատկությունները» թեմայով:

Սեմինար-խորհրդակցությունը վարելու են հարկային օրենսդրությանը քաջածանոթ եւ փորձառու մասնագետներ:

Խնդրվում է «Բիզնես կոնսալթ» եւ «Էրնսթ ընդ Յանգ» ՓԲԸ բոլոր հաճախորդների ֆինանսական տնօրեններին (գլխավոր հաշվապահներին) ս. թ. փետրվարի 27-ին, ժամը 17-ին ներկայանալ ընկերության գրասենյակ Չարենցի 8 հասցեում:

Լրացուցիչ տեղեկությունների համար զանգահարել՝ 567-767, 582-478 եւ 562-404 հեռախոսահամարներով:

businessconsult@bc.am www.bc. am

THE TEKEYAN CENTER IN YEREVAN IS OFFERING FOR RENT

130 and 150 sq. meter surfaces for office use, with permanent water, electricity, heating and telephone supply facilities.

Two technically well-equipped halls (one big and one small) for press-conferences, meetings, seminars, exhibitions and similar activities.

For more information please contact the Tekeyan Center in Yerevan.
Address: Khandjian Str. #50, tel: 573057, 576645, 572422

Career opportunities with
Philip Morris Management Services B.V. Representative Office in Armenia

Due to the developing nature of our business and organizational needs, we currently have open position of

SECRETARY/RECEPTIONIST

for individuals who meet the following requirements:

- High Education
- Fluency in Armenian, Russian and English
- Computer Knowledge (Word, Excel, Power Point)
- Excellent Communication Skills
- Aged between 22 - 30

If you are interested in making your career with us and meet the above requirements, you are invited to our office to fill out an Application Form. The closing date for Applications is March 3.

Philip Morris Management Services B.V. rep. office in Armenia
38 Nerkin Zeitun, 2nd Street (near hotel "Zvezda")
erevan, Armenia
Tel. 248511

@rminco Global Telecommunications **Ինտերնետ ծառայություններ «ԻՆՏԵՐՆԵՏ» սրճարանում: Խանջյան 50: Հեռ. 575823:**

«Գինդ» տպագրատուն. Երեւան, Բագրատունյաց 70ա Գրանցման թիւ 65. Դասիչ 69150. Տպաքանակը՝ 3000 Ստորագրուած է տպագրութեան՝ 22. 02. 2001 Գինը՝ 100 դրամ